

Autoriteit Consument & Markt
T.a.v. mevr. drs. M.R. Leijten
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Netbeheer Nederland
Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Kenmerk

BR-2023-1979

Datum

13 november 2023

Behandeld door

[REDACTED]

E-mail

[REDACTED]@netbeheernederland.nl

Doorkiesnummer

070 [REDACTED]

Onderwerp

Codewijzigingsvoorstel verplichting aanbieden congestiemanagementdiensten

Geachte mevrouw Leijten,

Hierbij ontvangt u een voorstel van de gezamenlijke netbeheerders tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 31, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (de Netcode elektriciteit; hierna: Netcode). Dit voorstel betreft wijzigingen in en aanvullingen op de spelregels voor het aanbieden van congestiemanagementdiensten. Het voorstel is een product van Actieteam 1 van Spoor 2 van het Landelijk Actieplan Netcongestie (LAN). Gegeven het gezamenlijke karakter van het LAN heeft Actieteam 1 de beoogde aanvullingen voorafgaand aan de opstelling van onderhavig codewijzigingsvoorstel veelvuldig besproken met de relevante stakeholders. Zowel collectief in informele overleggen met partijen die in het GEN vertegenwoordigd zijn als bilateraal met individuele relevante belanghebbenden. De feedback uit die voorafgaande informele overleggen is zo veel mogelijk verwerkt in het voorstel.

Aanleiding tot het voorstel

In het proces voor congestiemanagement zijn verbeteringen noodzakelijk gebleken. Stakeholders (met name representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt die actief zijn op het gebied van elektriciteitsproductie) zijn niet tevreden met de aanpak en opgeleverde ruimte aan transportcapaciteit in de gepubliceerde congestieonderzoeken. Daarnaast ervaren netbeheerders dat er (te) weinig flexibiliteit wordt aangeboden en dat het lang duurt om de flexibiliteit die wel wordt aangeboden ook daadwerkelijk te contracteren voor congestiemanagement. Een duidelijke verplichting om flexibiliteit aan te bieden binnen duidelijke en geobjectiveerde termijnen kan zorgen voor een grotere hoeveelheid redispatchbiedingen en capaciteitsbeperkingscontracten (hierna: CBC) alsmede voor een snellere doorlooptijd van de congestiemanagementonderzoeken. Een beter afgebakende deelnameverplichting geeft meer zekerheid over de (te verwachten) resultaten van de toepassing van congestiemanagement voor met name invoeding. Momenteel bestaat er echter nog onduidelijkheid over wie verplicht kan worden om congestiemanagementdiensten te leveren, welk vermogen verplicht kan worden, op welke wijze dat aangeboden moet worden en wat er gebeurt als een verplichting niet wordt nageleefd. Daardoor:

- kunnen netbeheerders mogelijk minder transportverzoeken toekennen door toepassing van congestiemanagement tot aan het bereiken van de technische en financiële grens in het kader van het congestiemanagementonderzoek en minder snel de eventuele wachtrij met transportverzoeken afhandelen die ontstaat bij toepassing van artikel 9.6 van de Netcode in een gebied waar onvoldoende transportcapaciteit beschikbaar is;
- lopen netbeheerders een reputatierisico omdat congestiemanagementonderzoeken onvoldoende of niet tijdig genoeg duidelijkheid geven over de (mogelijke) resultaten van congestiemanagement, mede gelet op de verwachtingen van congestiemanagement van marktpartijen en andere belanghebbenden, óf
- leiden fysieke congesties uiteindelijk tot overschrijding van de operationele veiligheidsgrenzen en bij het uitblijven van acties tot afschakeling wanneer er onvoldoende flexibiliteit wordt aangeboden door verbruikers en producenten.

Doel van het voorstel

De gezamenlijke netbeheerders beogen met dit voorstel de volgende doelstellingen te bereiken:

Het realiseren van een eenduidige definitie van de deelnameverplichting.

Oftewel een eenduidige beschrijving van welke verplichting verschillende soorten aangeslotenen (producenten, verbruikers, opslag, GDS-en) hebben om congestiemanagementdiensten aan te bieden en daadwerkelijk te leveren. Deze verplichting betreft zowel bestaande aangeslotenen als potentiële aangeslotenen op de wachtlijst. De eenduidige beschrijving van de verplichtingen is nodig voor eenduidige communicatie naar aangeslotenen en potentiële aangeslotenen, en daarnaast om verificatie en handhaving van de verplichting mogelijk te maken. De eenduidige deelnameverplichting heeft als doel meer flexibiliteit operationeel beschikbaar te maken, wat ook meer zekerheid kan geven bij beantwoording van de vraag hoeveel “regelbaar vermogen” er beschikbaar is in het kader van het congestieonderzoek. Hierbij wordt enerzijds onderscheid gemaakt tussen productie en verbruik en anderzijds tussen aangeslotenen met een gecontracteerd transportvermogen (hierna: GTV) groter dan 60 MW en aangeslotenen met een GTV tussen de 1 MW en 60 MW in een congestie gebied en tenslotte tussen verplichtingen omtrent het aanbieden van capaciteitsbeperkingsproducten en redispatchproducten.

Het realiseren van een financiële sanctie.

Dit betreft een financiële sanctie voor aangeslotenen die hun flexibiliteit niet aanbieden voor congestiemanagementdiensten, indien ze dat op basis van – het aangepaste – artikel 9.1 van de Netcode wel verplicht zijn te doen.

Kort samengevat komen de nu voorgestelde wijzigingen op het volgende neer:

- aangeslotenen met invoeding op het net (dus die beschikken over een elektriciteitsproductie-eenheid of een elektriciteitsopslageenheid) zijn verplicht om een aanbod voor congestiemanagementdiensten (capaciteitsbeperking of redispatch of beide) te doen voor al hun beschikbare vermogen;
- aangeslotenen die afnemen vanuit het net wordt ook gevraagd al hun beschikbare flexibiliteit ter beschikking te stellen aan de netbeheerder in de vorm van een aanbod voor congestiemanagementdiensten (capaciteitsbeperking of redispatch of beide); deze aangesloten dienen eenmalig te onderbouwen hoeveel flexibiliteit zij ter beschikking kunnen stellen en op welke termijn;
- hoeveel welke aangeslotenen geacht worden te bieden, wordt omschreven in een leidraad die de netbeheerder kan gebruiken om vast te stellen hoeveel flexibiliteit hij van een individuele verbruiker kan verwachten.
- Indien de hoeveelheid (aan)geboden capaciteitsbeperking of redispatch achterblijft bij de

- verwachting kan de leidraad worden gebruikt om met de aangeslotene in gesprek te gaan;
- indien aangeslotenen die dat verplicht zijn geen aanbod doen, legt de netbeheerder hen een sanctie op.
  - de sanctie wordt opgelegd aan de aangeslotene die in gebreke blijft; niet aan de door de aangeslotene aangewezen CSP.

Inhoud van het voorstel

Bijlage 1 bij dit voorstel bevat de tekst van die artikelen uit de codes, die door het onderhavige voorstel gewijzigd dienen te worden, inclusief eerdere en thans voorgestelde wijzigingen. De daarin gebruikte kleuren hebben de volgende betekenis:

- zwart weergegeven tekst is bestaande, thans geldende codetekst,
- groen weergegeven tekst is onderdeel van codewijzigingsvoorstel BR-2022-1913 d.d. 3 november 2022 betreffende het gecontracteerd transportvermogen,
- middenblauw weergegeven tekst is onderdeel van ontwerpbesluit ACM/UIT/601262, d.d. 25 september 2023 betreffende de ontsluiting van flexibiliteit op GDS-en (ACM-dossier ACM/23/183622),
- paars weergegeven tekst is onderdeel van codewijzigingsvoorstel BR-2022-1951 d.d. 4 mei 2023 betreffende de implementatie van PICASSO en MARI (ACM-dossier ACM/22/181296),
- lichtblauw weergegeven tekst is onderdeel van codewijzigingsvoorstel BR-2023-1977 d.d. 23 augustus 2023 betreffende het verzamelcodewijzigingsvoorstel 2023,
- donkerrood weergegeven tekst is onderdeel van ontwerpbesluit ACM/UIT/599029, d.d. 25 september 2023 betreffende regels rondom congestiemanagement
- rood weergegeven tekst betreft wijzigingen uit het onderhavige voorstel BR-2023-1979.

Toe te voegen tekst is onderstreept en te verwijderen tekst is doorgehaald.

Toelichting op het voorstel

De verplichting voor aangeslotenen om congestiemanagementdiensten aan te bieden, is opgenomen in artikel 9.1, derde en vierde lid, van de Netcode. Deze bepalingen luiden, inclusief de wijzigingen uit de bij de ACM in behandeling zijnde wijzigingsvoorstellen BR-2022-1913 inzake het gecontracteerd transportvermogen en BR-2022-1942 inzake ontsluiting van flexibiliteit op GDS-en, als volgt:

3. Verbruikers en producenten Aangeslotenen, niet zijnde netbeheerders, met een gecontracteerd en beschikbaar gesteld transportvermogen voor afname of voor invoeding van meer dan 60 MW zijn verplicht om tegen vooraf met de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet overeengekomen voorwaarden een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke congestie in het net waarop deze aangeslotenen zijn aangesloten of in een bovenliggend net en wijzen hiertoe een CSP aan.
4. Indien er sprake is van een congestiegebied als bedoeld in artikel 9.9, eerste lid, kan de netbeheerder verbruikers en producenten aangeslotenen, niet zijnde netbeheerders, met een gecontracteerd en beschikbaar gesteld transportvermogen voor afname of voor invoeding van meer dan 1 MW verplichten om een aanbod te doen om tegen met de netbeheerder overeen te komen voorwaarden een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke congestie in het net waarop deze aangeslotenen zijn aangesloten of in een bovenliggend net op grond van de congestiemanagementdiensten als bedoeld in artikel 9.31, eerste lid. Aangeslotenen op wie de hier bedoelde verplichting van toepassing is laten het betreffende vermogen binnen drie maanden na bekendmaking van de verplichting prekwalficeren. Aangeslotenen wijzen hiertoe een CSP aan.

Met “aanbod doen” en “voorwaarden” wordt hier bedoeld op het aanbieden van congestiemanagementdiensten door middel van een capaciteitsbeperkings- of redispatchproduct (de producten zoals omschreven in de bijlagen 12 en 11 van de Netcode). De term ‘flexibiliteit’ heeft in dit voorstel steeds betrekking op flexibiliteit ten behoeve van het oplossen van transportproblemen (congestie) en niet op flexibiliteit die wordt gebruikt voor andere doeleinden, zoals bijvoorbeeld voor balanshandhaving door de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet.

Op een aantal fronten stelt het onderhavige voorstel nadere specificatie en/of nuancering van de in artikel 9.1 opgenomen biedverplichtingen voor. Achtereenvolgens komen de volgende items aan de

orde:

1. nuancering van de grens voor verplichting in een congestiegebied (artikel 9.1b),
2. welke aangeslotenen welk vermogen moeten aanbieden aan de netbeheerder (artikel 9.1c),
3. financiële sanctie bij het niet nakomen van de verplichting (artikel 9.1d),
4. relatie met biedingen voor balanceringsdiensten (artikel 9.19),
5. uitzondering voor vitale processen (artikel 9.1a).

1. Nuancering van de grens voor verplichting in een congestiegebied (artikel 9.1b)

Aangeslotenen met een GTV tussen de 1 en 60 MW kunnen op basis van artikel 9.1, vierde lid, van de Netcode door de netbeheerder verplicht worden om congestiemanagementdiensten aan te bieden indien hun aansluiting zich bevindt in een congestiegebied. Voor het instellen van de verplichting door de netbeheerder geldt op grond van artikel 9.1, vijfde lid, van de Netcode een notificatieperiode van ten minste een maand. De netbeheerder meldt in de notificatie of de verplichting geldt voor het doen van een aanbod ten behoeve van capaciteitsbeperkingsproducten, redispatchproducten, of beide. Daarnaast meldt de netbeheerder welke ondergrens geldt per product, zoals hieronder verder toegelicht.

Netbeheerders bepalen of de biedverplichting voor aangeslotenen met een GTV tussen de 1 en 60 MW noodzakelijk is en met welke ondergrens voor welke energierichting en welk product, op basis van het benodigde en beschikbare volume. De netbeheerder hanteert daarbij als uitgangspunt dat de ondergrens zo hoog mogelijk ligt om zo relatief kleine partijen niet onnodig met (aan)biedverplichtingen lastig te vallen. De grens kan zo nodig op een later moment bijgesteld worden. Het instellen van deze verplichting kan gelijktijdig gebeuren met het publiceren van een congestieonderzoek of gedurende de toepassing van congestiemanagement in een bepaald congestiegebied. Het bijstellen van de grens leidt in principe niet tot de noodzaak van een volledig nieuw congestie-onderzoek. Wel zou het kunnen voorkomen dat een bestaand congestie-onderzoek op onderdelen geactualiseerd moet worden.

Alle aangeslotenen die verplicht zijn congestiemanagementdiensten aan te bieden, zijn verplicht om een CSP aan te wijzen. Die verplichting volgt reeds uit de in voorstel BR-2022-1942 voorgestelde toevoegingen aan artikel 9.1, derde en vierde lid. In congestiegebieden waar deze verplichting ingesteld is, moet voor nieuwe aansluitingen een CSP aangewezen zijn als voorwaarde voor het in bedrijf nemen van deze nieuwe aansluiting. Bestaande aangeslotenen in een congestiegebied hebben een maand de tijd om een CSP aan te wijzen vanaf het moment van de notificatie van de verplichting. Voor aangeslotenen die alleen congestiemanagementdiensten leveren in de vorm van capaciteitsbeperking, kan de verplichting om dat via een CSP te doen, onnodig bezwarend zijn. Daarom heeft de netbeheerder de mogelijkheid om specifiek deze doelgroep vrij te stellen van de generiek voorgeschreven verplichting om biedingen altijd met tussenkomst van een CSP te laten verlopen.

De netbeheerder kan voor het oplossen van congestie gebruik maken van capaciteitsbeperkingsproducten en redispatchproducten of een combinatie van beide. De netbeheerder kan verplichten om een aanbod te doen voor een capaciteitsbeperkingsproduct, een bieding voor een redispatchproduct, of beide. Daarbij is het van belang om te constateren dat verplichte redispatch, ook al is het een verplichting, nog steeds wel marktgebaseerd functioneert, namelijk op basis van een biedladder. Voor invoeding op het net is vrij eenvoudig objectief te bepalen in welke mate aan deze verplichting kan worden voldaan. Bij afname vanuit het net kan dat veelal niet. Daarom vragen we verbruikers om aannemelijk te maken waarom zij geen ruimte hebben om congestiemanagementdiensten aan de netbeheerder

aan te bieden.

Indien de netbeheerder een uitvraag doet voor capaciteitsbeperkingsproducten, zijn alle aangesloten-
nen boven de daarbij gestelde ondergrens verplicht om een aanbod te doen voor een capaciteitsbe-
perking. Aangesloten- en hebben hiervoor tenminste drie maanden de tijd vanaf de notificatie dat een
verplichting geldt voor het doen van een capaciteitsbeperkingsaanbod. Deze periode is in lijn met de
prekwalificatietermijn uit de artikelen 155 en 159 van Verordening (EU) 2017/1485 (GL SO) voor leve-
ranciers van FCR en FRR en sluit bovendien aan bij de periode genoemd in ontwerpbesluit
ACM/UIT/599029. Voor het product capaciteitsbeperking zijn modelcontracten opgesteld die zijn ge-
publiceerd op www.partnersinenergie.nl.

Indien de netbeheerder het verplicht stelt om deel te nemen aan redispatch, zijn alle aangesloten-
nen vanaf de gestelde ondergrens verplicht om congestiemanagementdiensten in de vorm van redispatch
aan te bieden, behalve voor het deel van hun verplicht in te bieden volume waarvoor al een capaci-
teitsbeperking is overeengekomen en afgeroepen. Aangesloten- en die redispatchdiensten moeten
aanbieden, zijn tevens verplicht om zowel de benodigde prekwalficatie van hun installatie alsook het
daadwerkelijk doen van biedingen voor redispatch te laten uitvoeren door de door hen daartoe aange-
wezen CSP (zie paragraaf 9.9 van de Netcode). Aangesloten- en hebben vanaf de notificatie van de
verplichting tot het doen van biedingen voor redispatch een maand de tijd om hun installatie te laten
prekwalficeren en te starten met het laten doen van biedingen door de door hen aangewezen CSP.

Indien de netbeheerder voor een gebied de levering van redispatch verplicht stelt, zal tevens gepubli-
ceerd worden voor welke periodes/momenten ook daadwerkelijk biedingen gedaan moeten worden.
Deze periodes/momenten kunnen aangepast worden overeenkomstig het proces dat beschreven is in
artikel 9.41 van de Netcode.

Omdat de hier beschreven nadere specificaties en nuancerings van de grenswaarden voor de bied-
verplichtingen een nadere uitwerking zijn van onderdelen van artikel 9.1 van de Netcode, worden deze
nadere specificaties en nuancerings opgenomen in een nieuw toe te voegen artikel 9.1b.

2. Welke aangesloten- en moeten welk vermogen aanbieden (artikel 9.1c)

Het is van belang dat alle daarvoor in aanmerking komende aangesloten- en al hun beschikbare ver-
mogen aanbieden. De Netcode schrijft immers voor dat marktpartijen verplicht zijn het volledig be-
schikbare vermogen aan te bieden. Netbeheerders hebben een leidraad uitgewerkt waarin de ver-
wachting omtrent beschikbaar vermogen voor productie en afname zijn uitgewerkt. Deze leidraad
wordt afgestemd met de relevante stakeholders en op de website van de netbeheerders gepubliceerd.
In de Netcode wordt explicieter dan nu het geval is benadrukt dat iedere aangeslotene al zijn beschik-
bare vermogen dient aan te bieden en dat de validatie van die verplichting zich beperkt tot de vraag of
er is geboden en niet hoeveel er is geboden. In bijlage 3 bij dit voorstel is een eerste aanzet voor deze
beoogde leidraad plus bijbehorende toelichtende motivatie ter informatie opgenomen.

In een nieuw toe te voegen artikel 9.1c in paragraaf 9.1 wordt expliciet gemaakt dat alle daarvoor in
aanmerking komende aangesloten- en al hun beschikbare vermogen dienen aan te bieden en worden
de netbeheerders opgedragen de bovenbedoelde leidraad gezamenlijk op te stellen, af te stemmen
met de stakeholders en te publiceren.

3. Financiële sancties bij het nalaten van een verplicht aanbod of verplichte bieding (artikel 9.1d)

De scope van deze paragraaf is de financiële sanctie die aangeslotenen die, ondanks de ingestelde verplichting tot het doen van een aanbod voor capaciteitsbeperkings- of redispatchproducten, toch geen aanbod hebben gedaan. Indien na een eenmalige herinnering geen aanbod voor een capaciteitsbeperkingsproduct wordt gedaan, of geen redispatchbiedingen worden gedaan, volgt een financiële sanctie. De financiële sanctie is van toepassing op zowel verplicht marktgebaseerde redispatch, als verplicht niet-marktgebaseerde redispatch. Deze financiële sanctie heeft geen betrekking op niet-levering van geactiveerde diensten en ook niet op de biedprijs die aangeslotenen opgeven. Die volgen beide uit de overeengekomen contracten.

Wanneer is sprake van niet aanbieden en wordt de sanctie opgelegd

Indien een aangeslotene verplicht is om congestiemanagementdiensten aan te bieden, houdt dit in dat de aangeslotene via de CSP al het beschikbare aanstuurbare vermogen dient aan te bieden. Wanneer een CSP het vermogen aanbiedt namens een aangeslotene blijft de aangeslotene verantwoordelijk voor het nakomen van de verplichting. Hiervoor is in de leidraad voor verschillende type installaties uiteengezet welk vermogen ze in staat zouden moeten zijn om aan te bieden voor congestiemanagementdiensten. Wij stellen voor om voor de structurele validatie of aan deze verplichting is voldaan en voor het opleggen van de financiële sanctie in beginsel uitsluitend te valideren op het feit of de CSP namens de aangeslotene redispatchbiedingen heeft gedaan of een capaciteitsbeperkingsaanbod heeft gedaan, ongeacht het aangeboden volume. Het voordeel van het niet structureel te hoeven valideren van het aangeboden volume is dat de verplichting eenduidig te verifiëren is (wel of geen aanbod) en eenvoudiger en sneller te implementeren is. Het risico van deze oplossing is dat CSP's namens de aangeslotene lagere volumes kunnen aanbieden dan beschikbaar zijn zonder een direct risico op 'handhaving'.

Indien aangeboden volumes (structureel) duidelijk afwijken van de verwachting of als er bijvoorbeeld structureel een volume van "nul" of nihil aangeboden wordt, kan de netbeheerder op basis van de uitgangspunten uit de genoemde leidraad contact opnemen met de aangeslotene. De netbeheerder kan de aangeslotene sommeren aantoonbaar te maken dat de aangeboden volume(s) voldoen aan de verplichting. Wanneer de netbeheerder de sanctie oplegt kan de aangeslotene hier eventueel een geschil over aanhangig maken bij de ACM.

Een alternatieve maar niet gekozen aanpak is om altijd te valideren of het aangeboden vermogen overeenkomt met het vermogen dat verschillende type aangeslotenen in staat zouden moeten zijn om aan te bieden, overeenkomstig de inhoud van de leidraad – die dan uiteraard integraal in de Netcode opgenomen moet worden - en een financiële sanctie op te leggen indien onvoldoende vermogen is aangeboden. Dit kan in de praktijk echter complex zijn om eenduidig te verifiëren, helemaal voor combinatie-aansluitingen, geaggregeerde groepsbiedingen en in geval van onderhoud of storingsituaties. Bovendien heeft dit een grote implementatie-impact met relatief hoge kosten en lange doorlooptijd.

Met betrekking tot redispatchbiedingen stellen we voor om na het instellen van de verplichting, bij de eerste keer dat een non-compliance (geen geldige bieding) optreedt, eenmalig schriftelijk een notificatie te sturen naar de aangeslotene (door de netbeheerder op wiens net de desbetreffende aangeslotene is aangesloten). Als binnen zeven dagen na het versturen van de notificatie nog steeds niet aan de verplichting is voldaan, wordt de sanctie bij de aangeslotene geheven (over de onbalansverrekeningsperiodes waarin vanaf dat moment niet aan de verplichting is voldaan).

Indien de netbeheerder verplicht om een capaciteitsbeperking aan te bieden, zal de netbeheerder tijdens de procedure vooraf een herinnering sturen. Alle aangeslotenen die binnen het verstrijken van de reactietermijn geen aanbod hebben gedaan, krijgen schriftelijk een aanmaning alsnog een aanbod te doen. Indien ze vervolgens binnen zeven dagen geen aanbod hebben gedaan wordt een eenmalige sanctie opgelegd aan de aangeslotene. Deze sanctie ontheft de aangeslotene uiteraard niet van zijn verplichting om alsnog capaciteitsbeperking aan te bieden.

Structuur van de sanctie

Het eerste aspect van de sanctie is de tijdseenheid waarvoor de validatie uitgevoerd wordt en de sanctie, indien van toepassing, wordt geheven. We stellen voor dat per onbalansverrekeningsperiode (kwartier) te doen. Het alternatief zou zijn om dit over een langere periode te doen. Een sanctie per onbalansverrekeningsperiode is meer proportioneel en geeft partijen een grotere prikkel om alsnog biedingen te doen indien ze dit een aantal keer niet hebben gedaan. Met een sanctie per onbalansverrekeningsperiode zorg je ervoor dat de sanctie relatief klein is als een partij één keer niet heeft aangeboden, maar wordt de sanctie hoog als een partij structureel niet meedoet. De hoogte van de sanctie is dan direct gekoppeld aan de periode waarover partijen niet aangeboden hebben.

Het tweede aspect van de sanctie is de rekenregel voor het bepalen van de sanctie. We stellen voor om een sanctie in te stellen die proportioneel is met het GTV in de desbetreffende energierichting (euro per MW GTV per onbalansverrekeningsperiode voor redispatch en euro per MW GTV eenmalig voor capaciteitsbeperkingen). De belangrijkste overwegingen om deze optie voor te stellen zijn dat het eenduidig gedefinieerd kan worden, het redelijk proportioneel is en het een beperktere implementatie impact heeft dan sommige alternatieven die nog meer proportioneel zijn. Voor deze oplossing dient nog verder uitgewerkt te worden hoe dit exact bepaald en geïmplementeerd wordt. De verschillende opties die overwogen zijn worden hieronder kort toegelicht.

Overwogen opties voor sanctie rekenregel:

1. De optie “euro per MW GTV” heeft als voordelen dat hij redelijk proportioneel is, maar het verplicht aan te bieden vermogen kan wel afwijken van GTV, dus minder proportioneel dan optie 2. Overige voordelen zijn dat deze optie eenduidig gedefinieerd is en een beperktere IT-impact heeft om te implementeren dan optie 2. Ook is deze optie zowel toepasbaar voor redispatch als voor capaciteitsbeperkingen. Nadeel van deze optie is dat afhankelijk van verdere uitwerking er een risico is dat aangeslotenen de sanctie kunnen beïnvloeden door middel van het GTV. Dit risico is echter laag, omdat het juist in congestiegebieden een risico is voor aangeslotenen om een te lage transportcapaciteit te contracteren.
2. De optie “euro per MW vermogen verplichte flexibiliteit” heeft als voordeel dat die het meest proportioneel is maar heeft als nadelen zoals toegelicht in de vorige paragraaf dat het complex kan zijn om dit eenduidig te verifiëren waardoor deze optie mogelijk een grote implementatie-impact heeft. Ook is een risico dat deze optie veel disputen oplevert over de exacte hoeveelheid beschikbaar vermogen.
3. De optie “euro per MW aansluitcapaciteit” heeft vergelijkbare voordelen als optie 1 en aangeslotenen kunnen deze niet zelf aanpassen. Belangrijk nadeel is dat deze optie veel minder proportioneel is dan optie 1, zeker voor sommige aangeslotenen, omdat voor sommige aangeslotenen het GTV vele malen lager is dan de aansluitcapaciteit, zeker het GTV voor afname bij producenten en het GTV voor invoeding bij grote industriële verbruikers met relatief weinig productie.
4. De optie “vast bedrag” heeft als nadeel dat hij niet proportioneel is voor kleine aangeslotenen, of onvoldoende prikkel geeft voor grote aangeslotenen. Voordeel is de zeer lage implementatie-impact.

Voor de hoogte van de sanctie zijn de belangrijkste overwegingen als volgt:

- Hoog genoeg om een prikkel te geven, maar in verhouding met de kosten die de netbeheerder maakt voor congestiemanagement (op basis van de financiële grens).
- Eenvoudig te implementeren.
- Transparant voor marktpartijen.

We stellen voor om dezelfde financiële sanctie toe te passen voor verbruik als voor invoeding. We stellen voor een statisch bedrag te hanteren dat jaarlijks geëvalueerd wordt. Dit beperkt de implementatie-impact en is transparant voor marktpartijen. Voor de hoogte van de sanctie stellen we initieel voor 5 euro per MW GTV per uur oftewel € 1,25 per MW GTV per onbalansverrekeningsperiode. Een alternatief dat is overwogen maar niet is gekozen is om een aantal maal de financiële grens te hanteren, die al door ACM wordt vastgesteld. Bijvoorbeeld vijf maal de financiële grens per MW GTV per onbalansverrekeningsperiode.

De belangrijkste overwegingen voor het voorstel om het sanctiebedrag in de Netcode vast te leggen zijn dat het sanctiebedrag daarmee door ACM wordt vastgesteld. Daardoor is het transparant en objectief. Naar aanleiding van de jaarlijkse evaluatie kan het bedrag zo nodig door middel van een reguliere codewijziging worden aangepast. Een dergelijke wijziging wordt zoals gebruikelijk geïnitieerd door middel van een codewijzigingsvoorstel van de gezamenlijke netbeheerders via het GEN naar de ACM.

Bij het capaciteitsbeperkingsproduct geldt voor de sanctie hetzelfde uitgangspunt als bij redispatch, namelijk 5 euro per MW GTV per uur oftewel € 1,25 per MW GTV per onbalansverrekeningsperiode. Omdat bij het capaciteitsbeperkingsproduct de verplichting in artikel 9.1, derde of vierde lid ziet op het doen van een aanbod en niet op de feitelijke afroep van een reeds overeengekomen CBC, is de sanctie van toepassing op elke dag – na de herinnering – dat nog geen aanbod is gedaan.

Rekenvoorbeeld redispatch niet aanbidding sanctie

De financiële sanctie is € 1,25 per megawatt gecontracteerd transportvermogen (GTV), per onbalansverrekeningsperiode (ISP, 15min) dat niet aan de verplichting is voldaan;

$$financiële\ sanctie\ (€) = \sum_{\substack{ISPs\ waarin\ niet\ aan \\ verplichting\ wordt\ voldaan}} 1,25\ €/MW * GTV\ (MW)$$

- Zonnepark met GTV van 10 MW
- Netbeheerder verplicht redispatch biedingen dagelijks van 08:00 tot 18:00
- Aangeslotene heeft een CSP aangewezen en is geprekwalificeerd, maar doet geen biedingen
- De netbeheerder heeft een schriftelijke melding gedaan, en vanaf zeven dagen na de melding zijn gedurende vier weken geen biedingen gedaan
- Er is dus niet aan de verplichting voldaan gedurende 840 ISP's (40 ISP's/dag, 21 dagen)
- De financiële sanctie is 1,25€/MW/ISP * 10 MW * 1120 = 14.000 euro

Rekenvoorbeeld CBC niet aanbidding sanctie

De financiële sanctie is vijf euro per megawatt gecontracteerd transportvermogen (GTV), per onbalansverrekeningsperiode (ISP, 15min) voor elke dag – na de herinnering – dat nog geen aanbod is gedaan;

financiële sanctie (€)

$$= \text{aantal dagen dat nog geen aanbod is gedaan (\# ISPs)} * 1,25 \text{ €/MW} * \text{GTV (MW)}$$

- Zonnepark met GTV van 10 MW
- Netbeheerder verplicht een CBC aanbod te doen voor een periode van twee jaar dagelijks van 08:00 tot 10:00 van mei t/m augustus
- De netbeheerder heeft een schriftelijke melding gedaan dat er geen CBC aanbod is gedaan, en binnen zeven dagen na de melding is er geen CBC aanbod gedaan. 14 dagen na het verstrijken van de zeven dagen reactie termijn is er alsnog een aanbod gedaan
- Er is dus niet aan de verplichting voldaan gedurende 14 dagen, oftewel gedurende 1344 ISP's
- De financiële sanctie is $1,25\text{€/MW/ISP} * 10 \text{ MW} * 1344 = 16.600$ euro

Op basis van bovenstaande overwegingen en conclusies wordt aan paragraaf 9.1 van de Netcode een nieuw artikel 9.1d toegevoegd waarin de spelregels voor de financiële sancties worden omschreven.

4. Relatie met biedingen voor balanceringsdiensten (artikel 9.19)

Aangeslotenen met een GTV groter dan 60 MW zijn te allen tijde verplicht om het vermogen dat minder kan worden afgenomen, respectievelijk meer of minder kan worden geproduceerd, ter beschikking te stellen aan de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet voor balanceringsdiensten of voor redispatch, vanaf het sluiten van de day-ahead markt en doorlopend intraday, op basis van artikel 9.19 van de Netcode. Met uitzondering van het volume waarvoor een capaciteitsbeperking is overeengekomen met TenneT of dat al gecontracteerd is voor andere ondersteunende diensten.

De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet kan enerzijds voor specifieke gebieden verplichten om al het beschikbare vermogen aan te bieden voor een capaciteitsbeperking op basis van artikel 9.1, derde lid, van de Netcode. Alle aangeslotenen zijn dan verplicht om een aanbod te doen voor een capaciteitsbeperking, uitgezonderd het vermogen dat gecontracteerd is voor ondersteunende diensten.

Anderzijds kan de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet ook voor specifieke gebieden verplichten om al het beschikbare vermogen aan te bieden voor redispatch op basis van artikel 9.1, derde lid, van de Netcode. Alle aangeslotenen met een GTV groter dan 60 MW zijn dan verplicht om redispatchbiedingen te doen, met uitzondering van het vermogen dat reeds gecontracteerd is voor een capaciteitsbeperking of voor ondersteunende diensten.

Indien een capaciteitsbeperking is overeengekomen met TenneT die beperkingen oplegt voor een deel van het vermogen van de aangeslotene, dan dient het overige vermogen ook aangeboden te worden voor redispatch.

Vanaf drie onbalansverrekeningsperiodes voor het moment van levering kan vermogen dat aangeboden is voor redispatch teruggetrokken worden en desgewenst voor vrije balanceringsbiedingen aangeboden worden.

Indien de netbeheerder voor een gebied de levering van redispatch verplicht stelt, zal tevens gepubliceerd worden voor welke periodes/momenten ook daadwerkelijk biedingen gedaan moeten worden. Deze periodes/momenten kunnen aangepast worden overeenkomstig het proces “verzoeken biedingen” in de huidige Netcode (enige uren voor de deadline voor het indienen van biedingen).

Strikt genomen is thans sprake van overlap tussen de biedverplichting voor aangeslotenen groter dan 60 MW uit artikel 9.1, derde lid en die uit artikel 9.19, onderdeel b. Om het onderscheid tussen

biedingen ten behoeve van balanceringsdiensten en congestiemanagementdiensten duidelijker te maken en ook de onderlinge relatie explicieter te maken, stellen wij voor om artikel 9.19 met betrekking tot de huidige algemene biedverplichting voortaan te beperken tot de biedverplichting voor balanceringsdiensten, maar wel om in de tekst een relatie te leggen met artikel 9.1, derde lid. En omgekeerd om in artikel 9.1, derde lid, een relatie te leggen met artikel 9.19. De biedplicht voor balanceringsdiensten op grond van artikel 9.19 en de (aan)biedplicht voor congestiemanagementdiensten op grond van artikel 9.1(3) staan naast elkaar.

Tegelijkertijd heeft artikel 9.1, derde lid een aanvulling om duidelijk te maken dat de biedingen op grond van dat artikellid ook ingezet kunnen worden buiten een congestiegebied als tegengestelde redispatch.

5. Uitzondering voor vitale processen (artikel 9.1a)

De Netcode bevat in artikel 9.43, vierde en vijfde lid, reeds een eenduidige definitie van installaties die vanwege maatschappelijk belang uitgezonderd zijn van verplichte deelname aan niet-marktgebaseerd congestiemanagement. Deze aangeslotenen moeten zelf bij de netbeheerder melden dat deze uitzondering op hen van toepassing is. Deze uitzondering kan uitgebreid worden naar verplichte deelname aan marktgebaseerd congestiemanagement. Deze aangeslotenen kunnen wel vrijwillig deelnemen indien ze daartoe in staat zijn. De verbrede uitzondering is opgenomen direct na artikel 9.1 met de basisverplichtingen. De tekst is zo veel mogelijk identiek aan het bestaande artikel 9.43, vierde en vijfde lid. Het bestaande vierde en vijfde lid van artikel 9.43 van de Netcode kan na bovenstaande toevoeging komen te vervallen.

Partijen die niet onder de uitzondering voor vitale processen vallen, maar toch niet in staat zijn om al hun ogenschijnlijk beschikbare vermogen ter beschikking te stellen, bijvoorbeeld vanwege het moeten voldoen aan andere verplichtingen, kunnen altijd aan de hand van de leidraad aan de netbeheerder uitleggen waarom een deel van hun beschikbare vermogen toch niet beschikbaar is voor congestiemanagementdiensten.

6 Relatie met het topic congestiemanagement van BAS-MFF

IN BAS-MFF werken de verschillende marktrollen binnen de energiesector samen op het gebied van gegevensuitwisseling ten behoeve van het soepel laten functioneren van de energiemarkt. De uitvoering van congestiemanagement is één van de 'topics' die momenteel bij BAS-MFF in behandeling is. Hoewel er zeker sprake is van een relatie tussen het werk van BAS-MFF op dit gebied en het onderhavige codewijzigingsvoorstel, zien wij geen reden om één van beide dossiers stil te leggen in afwachting van de uitkomst van het andere dossier. In tegendeel. Om zo snel mogelijk te komen tot congestieonderzoeksresultaten met een breder draagvlak, als het van belang om zowel snel tot nadere precisering van de regelgeving te komen als snel tot soepel lopende gegevensuitwisseling tussen de verschillende betrokken marktrollen. Daarbij dient de regelgeving altijd leidend te zijn voor de implementatie van de gegevensuitwisseling.

Samenhang met andere codewijzigingsdossiers

In de door middel van dit voorstel te wijzigen artikelen is sprake van inhoudelijke samenhang met ontwerpbesluit ACM/UIT/601262 d.d. 25 september 2023 betreffende de ontsluiting van flexibiliteit op GDS-en (ACM-dossier ACM/23/183622). Besluitvorming over en inwerkingtreding van dat ontwerpbesluit dient plaats te vinden voorafgaand aan of uiterlijk gelijktijdig met besluitvorming over en inwerkingtreding van het onderhavige voorstel.

Vorst is sprake van redactionele samenhang met de volgende voorstellen:

- codewijzigingsvoorstel BR-2022-1913 d.d. 3 november 2022 betreffende het gecontracteerd transportvermogen,
- codewijzigingsvoorstel BR-2022-1951 d.d. 4 mei 2023 betreffende de implementatie van PI-CASSO en MARI (ACM-dossier ACM/22/181296),
- codewijzigingsvoorstel BR-2023-1977 d.d. 23 augustus 2023 betreffende het verzamelcodewijzigingsvoorstel 2023.

Indien besluitvorming over één of meer van deze dossiers niet kan plaatsvinden voor de besluitvorming over het onderhavige voorstel, geven wij u in overweging om de desbetreffende redactionele wijzigingen over te hevelen naar het onderhavige dossier.

Ten slotte is er sprake van samenhang met ontwerpbesluit ACM/UIT/599029 d.d. 25 september 2023 betreffende door de ACM voorgestelde aanpassingen in de spelregels voor congestiemanagement. In dat ontwerpbesluit wordt voorgesteld de definitie van 'regelbaar vermogen' te verruimen door de vereiste aanstuurbaarheid te vervangen door een vereiste CBC- of redispatch-(aan)biedplicht. Los van de bezwaren die de gezamenlijke netbeheerders tegen die voorgestelde verruiming hebben en die in de zienswijze terzake zullen worden kenbaar gemaakt, is het van belang op te merken dat bij de opstelling van het onderhavige voorstel is uitgegaan van de definitie van regelbaar vermogen inclusief de thans voorgeschreven eis van aanstuurbaarheid door de netbeheerder. Met de aangepaste definitie zoals voorgesteld in ontwerpbesluit ACM/UIT/599029 is onderhavig voorstel niet zonder meer uitvoerbaar zonder consequenties voor de operationele netveiligheid. De stuurbaarheid kan worden geadresseerd in de prekwalificatie, maar dan nog kan een netbeheerder alleen congestiemanagement uitvoeren met flexibel vermogen dat hij daadwerkelijk tot zijn beschikking heeft en niet met flexibel vermogen dat wel een verplichting tot deelname heeft, maar die niet of zeer mondjesmaat invult.

Toetsing aan artikel 36, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998

Dit voorstel draagt bij aan het belang van het doelmatig functioneren van de elektriciteitsvoorziening (onderdeel b), aan het belang van het bevorderen van het doelmatig handelen van afnemers (onderdeel d) en aan het belang van een goede kwaliteit van dienstverlening van netbeheerders (onderdeel e).

Gevolgte procedure

Het voorstel is vastgesteld als voorstel van de gezamenlijke netbeheerders, als bedoeld in artikel 32 van de Elektriciteitswet 1998, door de Taakgroep Regulering van de vereniging Netbeheer Nederland op 5 oktober 2023.

Het overleg met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, als bedoeld in artikel 33 van de Elektriciteitswet 1998, heeft plaatsgevonden in de bijeenkomst van het Gebruikersplatform elektriciteits- en gasnetten, gehouden op 12 oktober 2023. Het op dit voorstel betrekking hebbende deel van het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage bijgevoegd. De tijdens deze bijeenkomst ontvangen commentaren hebben tot de volgende aanpassingen in de toelichting en de code-teksten geleid:

- De prekwalificatietermijn in artikel 9.1b, negende lid, onderdeel a, voor nieuwe deelnemers aan redispatch is gewijzigd van één maand naar drie maanden. Daarmee is deze termijn gelijkgetrokken aan de prekwalificatietermijn op grond van de artikelen 155 en 159 van de Verordening (EU)

- 2017/1485 (GL SO) voor deelnemers aan FCR- en FRR-levering en de door ACM gehanteerde termijn in ontwerpbesluit ACM/UIT/5992029.
- In artikel 9.1d is explicieter gemaakt dat de eventuele sanctie wordt opgelegd aan de aangeslotene, ook al acteert deze richting de netbeheerder door middel van een door hem aangewezen CSP.
  - De toelichting is aangepast ten aanzien van het actualiseren van het congestie-onderzoek in geval de ondergrens voor de biedverplichting tussentijds wordt verlaagd.
  - Aan de toelichting is een zinsnede die duidelijk maakt dat in dit voorstel het begrip 'flexibiliteit' uitsluitend betrekking heeft op flexibiliteit ten behoeve van het oplossen van transportproblemen en niet op flexibiliteit ten behoeve van balanceringsdiensten.
  - De toelichting is aangevuld met een zinsnede die duidelijk maakt dat het aangaan van een gesprek met aanbieders die structureel anders aanbieden dan op grond van de leidraad verwacht mag worden ook betrekking heeft op aangeslotenen die structureel 'nul' aanbieden.
  - De toelichting is aangevuld met betrekking tot de werkwijze bij een n.a.v. de uitgevoerde evaluatie gewenste aanpassing van het boetebedrag door middel van een codewijzigingsvoorstel.
  - De paragraaf met betrekking tot samenhang met andere dossiers is aangevuld met een verwijzing naar het ontwerpbesluit met door de ACM voorgestelde wijzigingen in de spelregels voor congestiemanagement en in het bijzonder van de definitie van regelbaar vermogen.
  - In artikel 9.1b, tiende lid, is een nuancering opgenomen dat de netbeheerder ook zonder tussenkomst van een CSP een CBC met een aangeslotene kan afsluiten in geval uitsluitend een aanbodverplichting voor een CBC van toepassing is en geen biedverplichting voor redispatch.
  - In artikel 9.1d zijn de sanctiebedragen gedeeld door vier omdat de bedragen per uur en per onbalansverrekeningsperiode in het conceptvoorstel abusievelijk waren verward. Tevens zijn rekenvoorbeelden aan de toelichting toegevoegd.

Besluitvorming en inwerkingtreding

Gelet op de urgentie van de problematiek van transportschaarste en het eenduidig kunnen toepassen van congestiemanagement, pleiten wij voor een zo spoedige mogelijke besluitvorming en inwerkingtreding van het onderhavige voorstel. In verband met de benodigde implementatietijd van regeling betreffende de sanctie bij niet nakomen van de verplichting tot het leveren van congestiemanagementdiensten, verzoeken wij u om het voorgestelde artikel 9.1c twaalf maanden na publicatie van het besluit in werking te laten treden.

Uiteraard zijn wij desgewenst graag bereid tot een nadere toelichting op het voorstel. U kunt daartoe contact opnemen met de heer [REDACTED] van ons bureau (gegevens zie briefhoofd).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

directeur Netbeheer Nederland

[15-11-1999] 99-005
 [17-02-2009] 102466/23
 [12-05-2016] 202151

[15-04-2000] 00-011
 [28-07-2010] 103388/12
 [22-12-2018] 503723
 [25-11-2022] 577139
 [25-11-2022] 575492
 [03-11-2022] voorstel 1913
 [25-09-2023] o.b. 601262
 [25-09-2023] o.b. 599029
 [13-11-2023] BR-2023-1979

Netcode elektriciteit

(.....)

Artikel 9.1

1. Netbeheerders stellen aangeslotenen in staat, vrijwillig tegen vooraf met de netbeheerder overeengekomen voorwaarden overeenkomstig de specificaties in bijlage 12, een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke congestie, door al of niet tijdelijk (deels) af te zien van het gebruik van het hun overeenkomstig artikel 7.1 toekomende recht op transport. Aangeslotenen wijzen hiertoe desgewenst een CSP aan. Individuele aangeslotenen wijzen hiertoe desgewenst een CSP aan. Een groep van aangeslotenen wijst hiertoe een CSP aan.
2. Netbeheerders stellen aangeslotenen die beschikken over een aansluiting waarvan de allocatiemethode van de aansluiting, als bedoeld in artikel 2.1.3, onderdeel s, van de Informatiecode elektriciteit en gas de waarde "telemetrie" of "slimme-meter-allocatie" heeft, in staat dagelijks het vermogen dat de volgende dag of gedurende de dag meer of minder kan worden afgenomen, respectievelijk meer of minder kan worden geproduceerd, ter beschikking te stellen van de netbeheerder door middel van het indienen van biedingen, tegen door de netbeheerder vast te stellen procedures en specificaties overeenkomstig bijlage 11. Aangeslotenen wijzen hiertoe een CSP aan.
3. Verbruikers en producenten aangeslotenen, niet zijnde netbeheerders, met een gecontracteerd en beschikbaar gesteld transportvermogen voor afname of voor invoeding van meer dan 60 MW verplicht om tegen vooraf met door de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet overeengekomen voorwaarden vast te stellen procedures en specificaties overeenkomstig bijlage 11 en 12 een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke congestie in het net waarop deze aangeslotenen zijn aangesloten of in een bovenliggend net dan wel een bijdrage te leveren aan een tegengestelde redispatch ten behoeve van het oplossen van een fysieke congestie elders en wijzen hiertoe een CSP aan.
4. Indien er sprake is van een congestiegebied als bedoeld in artikel 9.9, eerste lid, kan de netbeheerder verbruikers en producenten aangeslotenen, niet zijnde netbeheerders, op zijn net of op een onderliggend net, met een gecontracteerd en beschikbaar gesteld transportvermogen voor afname of voor invoeding van meer dan 4 MW een door de netbeheerder overeenkomstig artikel 9.1a, eerste lid, te bepalen waarde tussen 1 en 60 MW verplichten om een aanbod te doen om tegen met door de netbeheerder overeen te komen voorwaarden vast te stellen procedures en specificaties overeenkomstig in bijlage 11 en 12 een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke congestie in het net waarop deze aangeslotenen zijn aangesloten of in een bovenliggend net op grond van de congestiemanagementdiensten als bedoeld in artikel 9.31, eerste lid. Aangeslotenen op wie de hier bedoelde verplichting van toepassing is laten het betreffende vermogen binnen drie maanden na bekendmaking van de verplichting prekwalficeren. Deze aangeslotenen wijzen hiertoe een CSP aan.
5. De in het vierde lid bedoelde verplichting wordt alsmede de overeenkomstig artikel 9.1a, eerste lid, door de netbeheerder vastgestelde grenswaarde(n), worden tenminste één maand van tevoren bekendgemaakt door middel van publicatie op de in artikel 9.8 bedoelde website.
6. De netbeheerder maakt, ten behoeve van de verificatie en de financiële afhandeling bij de uitvoering van in het eerste en tweede lid bepaalde, gebruik van meetgegevens per onbalansverrekeningsperiode, geregistreerd door:
  - a. meetinrichtingen bij het overdrachtpunt van aansluitingen en die hij op grond van paragraaf 6.2 van de Informatiecode elektriciteit en gas van de desbetreffende meetverantwoordelijken ontvangen heeft;
  - b. meetinrichtingen bij het overdrachtpunt van kleinverbruikaansluitingen en die hij uit die meetinrichting heeft uitgelezen.
7. De netbeheerder stemt bij maatregelen, die de netten van andere netbeheerders beïnvloeden, de voorgenomen acties af met de desbetreffende netbeheerders. Indien maatregelen worden gevraagd in een net van een andere netbeheerder, is daarvoor instemming van de netbeheerder van het desbetreffende net nodig.
8. De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet coördineert indien hij dit noodzakelijk acht uit hoofde van zijn wettelijke taken overeenkomstig artikel 16, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998, dan wel op verzoek van andere relevante netbeheerders, de te nemen maatregelen, als bedoeld in artikel 9.2, derde lid, onderdelen a en b, artikel 9.41, vierde, vijfde en zesde lid en artikel 9.45, vierde, vijfde en zesde lid. Hij maakt daarbij gebruik van het hem overeenkomstig artikel 9.1 of artikel 9.19 ter beschikking gestelde vermogen.

[13-11-2023] BR-2023-1979

Artikel 9.1a

1. De verplichting als bedoeld in artikel 9.1, derde en vierde lid, de uitvoering van congestiemanagement met inzet van de middelen benoemd in artikel 9.31 als bedoeld in paragraaf 9.10 en de uitvoering van congestiemanagement met inzet van capaciteitsbeperking en niet-marktgebaseerde redispatch als bedoeld in paragraaf 9.11 is niet van toepassing op aansluitingen:
  - a. van vitale processen zoals gepubliceerd door de Nationale Coördinator Terrorisbestrijding en

Veiligheid met uitzondering van elektriciteitsproductie-eenheden; en
b. van installaties van de Dienst Justitiële Inrichtingen, ziekenhuizen en openbaar vervoersbedrijven waarbij het substantieel en ongepland wijzigen van het beschikbare gecontracteerde transportvermogen voor afname of voor invoeding direct van invloed is op het functioneren van maatschappelijke voorzieningen.

2. Aangeslotenen die beschikken over in het eerste lid bedoelde aansluitingen, kunnen, desgewenst op vrijwillige basis biedingen doen als bedoeld in artikel 9.1, derde en vierde lid, en deelnemen aan de uitvoering van congestiemanagement met inzet van de middelen benoemd in artikel 9.31 als bedoeld in paragraaf 9.10 en de uitvoering van congestiemanagement met inzet van capaciteitsbeperking en niet-marktgebaseerde redispatch als bedoeld in paragraaf 9.11.

3. Ten behoeve van een juiste uitvoering van het eerste lid brengen aangeslotenen die menen te beschikken over een aansluiting in het congestiegebied waarop het eerste lid, onderdeel a of b, van toepassing is, de netbeheerder daarvan op de hoogte.

[13-11-2023] BR-2023-1979

Artikel 9.1b

1. De netbeheerder kan voorschrijven dat de te leveren bijdrage aan het oplossen van fysieke congestie als bedoeld in artikel 9.1, derde of vierde lid, een bieding voor redispatch is als bedoeld in bijlage 11 of een aanbod voor capaciteitsbeperking als bedoeld in bijlage 12 of beide.
2. De netbeheerder maakt een voorschrift als bedoeld in het eerste lid tenminste een maand voor de beoogde toepassing ervan bekend aan de aangeslotenen in een congestiegebied die op grond van artikel 9.1, derde of vierde lid, een bijdrage dienen te leveren aan het oplossen van fysieke congestie.
3. De netbeheerder maakt in een voorschrift als bedoeld in het eerste lid bekend of de te leveren bijdrage aan het oplossen van fysieke congestie als bedoeld in artikel 9.1, derde of vierde lid, betrekking heeft op invoeding op het net af afname vanuit het net.
4. De in artikel 9.1, vierde lid, bedoelde waarde tussen 1 en 60 MW wordt door de netbeheerder zo hoog mogelijk vastgesteld en deze waarde kan verschillen per congestiegebied en kan verschillen voor biedingen voor redispatch overeenkomstig bijlage 11 en voor capaciteitsbeperking overeenkomstig bijlage 12.
5. Indien door een aangeslotene overeenkomstig bijlage 12 een capaciteitsbeperking aan een netbeheerder is aangeboden en door een netbeheerder is afgeroepen, is deze aangeslotene vrijgesteld van de verplichting tot het doen van een bieding voor redispatch overeenkomstig bijlage 11, indien de aangeslotene die heeft, voor de periode waarop de afroep van de capaciteitsbeperking betrekking heeft.
6. Op het volume dat door een aangeslotene overeenkomstig bijlage 12 als capaciteitsbeperking aan de netbeheerder is aangeboden maar dat niet door de netbeheerder is afgeroepen, is de verplichting tot het doen van een bieding voor redispatch overeenkomstig bijlage 11, indien de aangeslotene die heeft, voor de periode waarop de afroep van de capaciteitsbeperking betrekking heeft onverkort van toepassing.
7. Indien netbeheerders van ten opzichte van elkaar onderliggende en bovenliggende netten beiden een beroep wensen te doen op een op grond van artikel 9.1, derde of vierde lid, door een aangeslotene te leveren bijdrage aan het oplossen van fysieke congestie, stemmen de betrokken netbeheerders de inzet van de door elk van hen benodigde bijdrage onderling af.
8. Indien een netbeheerder de verplichting als bedoeld in artikel 9.1, derde of vierde lid, oplegt aan aangeslotenen op het net van een andere netbeheerder, stelt de laatstgenoemde netbeheerder al de benodigde gegevens ter uitvoering van de artikelen 9.1a, 9.1b en 9.1d ter beschikking aan de eerstgenoemde netbeheerder.
9. De aanwijzing overeenkomstig artikel 9.34 van de CSP als bedoeld in artikel 9.1, eerste tot en met vierde lid, alsmede het doen van een aanbod voor het leveren van een bijdrage aan het oplossen van fysieke congestie met behulp van capaciteitsbeperking overeenkomstig bijlage 12 vindt plaats:
  - a. voor bestaande aansluitingen binnen drie maanden na de publicatie als bedoeld in artikel 9.11, tweede lid;
  - b. voor nieuwe aansluitingen voorafgaand aan de ingebruikname van de desbetreffende aansluiting.
10. In afwijking van artikel 9.1, vierde lid, kan de netbeheerder biedingen overeenkomstig bijlage 12 voor capaciteitsbeperking accepteren zonder tussenkomst van een door de aangeslotene aangewezen CSP.

[13-11-2023] BR-2023-1979

Artikel 9.1c

1. De in artikel 9.1, derde en vierde lid, bedoelde verplichting tot het leveren van een bijdrage aan het oplossen van fysieke congestie met behulp van redispatch overeenkomstig bijlage 11 of met behulp van capaciteitsbeperking overeenkomstig bijlage 12 betekent dat elke in artikel 9.1, derde en vierde lid, bedoelde aangeslotene al zijn beschikbare vermogen aanbiedt.
2. De gezamenlijke netbeheerders stellen in samenspraak met de representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt als bedoeld in artikel 33 van de Elektriciteitswet 1998 een leidraad op met daarin per type aangeslotene, onderscheiden naar aangeslotenen die beschikken over een elektriciteitsproductie-eenheid, een elektriciteitsopslageenheid, een verbruikinstallatie of een gesloten distributiesysteem, een nadere duiding van wat verstaan wordt onder het in het eerste lid bedoelde beschikbare vermogen, onderscheiden naar redispatch en capaciteitsbeperking alsmede onderscheiden naar op het net in te voeren vermogen en van het net af te nemen vermogen en publiceren deze op de in artikel 9.8 bedoelde website.

Kenmerk
BR-2023-1979

Datum
13 november 2023

Pagina 15 van 27

[13-11-2023] BR-2023-1979

3. Een verbruiker die niet of slechts in beperkte mate in staat is om een bijdrage te leveren aan het oplossen van fysieke congestie met behulp van redispatch overeenkomstig bijlage 11 of met behulp van capaciteitsbeperking overeenkomstig bijlage 12, toont schriftelijk aan de netbeheerder aan waarom hij deze bijdrage niet dan wel slechts in beperkte mate kan leveren.

Artikel 9.1d

1. Indien de netbeheerder constateert dat een aangeslotene, al dan niet door tussenkomst van diens CSP, niet heeft voldaan aan de verplichting overeenkomstig artikel 9.1, derde en vierde lid, tot het doen van een bieding voor redispatch overeenkomstig artikel 9.41, derde lid:
- a. stuurt de netbeheerder de desbetreffende aangeslotene na de eerste constatering van dit verzuim een schriftelijke herinnering met daarin de mededeling dat indien niet alsnog binnen zeven dagen aan de biedingsverplichting wordt voldaan, een financiële sanctie volgt overeenkomstig onderdeel b;
- b. legt de netbeheerder vanaf zeven dagen na de in onderdeel a bedoelde herinnering de desbetreffende aangeslotene een financiële sanctie op ter grootte van € 1,25 per MW gecontracteerd transportvermogen voor elke onbalansverkeningsperiode dat niet aan de in de aanhef bedoelde verplichting wordt voldaan.
2. Indien de netbeheerder constateert dat een aangeslotene, al dan niet door tussenkomst van diens CSP, niet heeft voldaan aan de verplichting overeenkomstig artikel 9.1, derde en vierde lid, tot het doen van een aanbod voor capaciteitsbeperking overeenkomstig bijlage 12:
- a. stuurt de netbeheerder de desbetreffende aangeslotene na de constatering van dit verzuim een schriftelijke herinnering met daarin de mededeling dat indien niet alsnog binnen zeven dagen een aanbod wordt gedaan, een financiële sanctie volgt overeenkomstig onderdeel b;
- b. legt de netbeheerder vanaf zeven dagen na de in onderdeel a bedoelde herinnering de desbetreffende aangeslotene een financiële sanctie op ter grootte van € 1,25 per MW gecontracteerd transportvermogen voor elke onbalansverkeningsperiode van de dag voor elke dag dat niet aan de verplichting overeenkomstig artikel 9.1, derde of vierde lid is voldaan.
3. De waarde van de financiële sanctie, als bedoeld in het eerste en tweede lid, beide onderdeel b, wordt jaarlijks door de gezamenlijke netbeheerders geëvalueerd.

(.....)

Artikel 9.19

Onverminderd het bepaalde in artikel 9.1, derde lid, stellen aAangeslotenen, niet zijnde netbeheerders, met een gecontracteerd en beschikbaar gesteld transportvermogen voor afname of voor invoeding van meer dan 60 MW stellen dagelijks het vermogen dat de volgende dag minder kan worden afgenomen, respectievelijk meer of minder kan worden geproduceerd-ingevoed, ter beschikking van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet door middel van:

- a. het aanwijzen van een BSP om biedingen balanceringsenergie uit aFRR of noodvermogen in te dienen, of;
- b. het aanwijzen van een CSP om biedingen in te dienen die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet kan inzetten voor overige doeleinden.

(.....)

Artikel 9.30

- Netbeheerders passen in het betreffende congestiegebied congestiemanagement toe overeenkomstig het in artikel 9.11, eerste lid, genoemde onderzoek.
- Congestiemanagement in een bepaald gebied eindigt op het moment dat er geen sprake meer is van een structureel tekort aan beschikbare transportcapaciteit in het desbetreffende gebied zoals aangekend in artikel 9.9, eerste lid.
- Het einde van congestiemanagement in een bepaald gebied zal door de netbeheerder ten minste één week voor het daadwerkelijke einde worden gepubliceerd via de in artikel 9.8 bedoelde website. Deze publicatie bevat ten minste de volgende gegevens:
  - een aanduiding van het desbetreffende congestiegebied;
  - de datum waarop congestiemanagement niet meer van kracht zal zijn; en
  - de onderbouwing van de beëindiging van congestiemanagement.
- Aangeslotenen en CSP's waarvan een bieding overeenkomstig artikel 9.41, vierde lid, is afgeroepen dan wel waarvoor een capaciteitsbeperking overeenkomstig artikel 9.41 vierde lid, of artikel 9.45, vijfde lid, is afgeroepen, worden hierna en in de artikelen 10.17 en 10.18 aangeduid als CG-aangeslotene.
- Aangeslotenen in het congestiegebied, die beschikken over een elektriciteitsproductie-eenheid, stellen de netbeheerder op de hoogte van de benodigde gegevens om vergoeding voor niet-marktgebaseerde redispatch, als bedoeld in artikel 9.31, tweede lid, uit te kunnen voeren overeenkomstig artikel 13, zevende lid van Verordening (EU) 2019/943.

(.....)

Artikel 9.41

(.....)

[01-01-2001] 00-124
[06-03-2001] 100340
besluit 100950/23, /47, /65
[28-07-2010] 103388/12
[22-12-2018] 503723
[01-02-2019] 502876
[25-11-2022] 577139
[03-11-2022] voorstel 1913
[10-03-2023] voorstel 1951
[13-11-2023] BR-2023-1979

[25-11-2022] 577139
[13-11-2023] BR-2023-1979

[25-11-2022] 577139
[13-11-2023] BR-2023-1979

Kenmerk

BR-2023-1979

Datum

13 november 2023

Pagina 16 van 27

4. De netbeheerder brengt de benodigde capaciteit in overeenstemming met de beschikbare capaciteit met behulp van
- het hem overeenkomstig het derde lid of artikel 9.1, tweede en derde *of vierde* lid, ter beschikking gestelde vermogen *ten behoeve van redispatch*;
  - met behulp van het op grond van artikel 9.1, eerste *of vierde* lid, ter beschikking gestelde vermogen indien op grond van bijlage 12 inzet na gate-sluitingstijd van de day-aheadmarkt op de dag voorafgaande aan het transport van het ter beschikking gestelde vermogen is afgesproken;
  - indien het de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet betreft, tevens van het in artikel 9.19 bedoelde vermogen; of
  - niet-marktgebaseerde redispatch van elektriciteitsproductie-eenheden indien de middelen benoemd in onderdelen a tot en met c niet toereikend zijn.

(.....)

Artikel 9.43

- Deze paragraaf bevat de uitvoeringsregels voor congestiemanagement met inzet van capaciteitsbeperking en niet-marktgebaseerde redispatch.
- Een CSP dient voor elke aansluiting of groep van aansluitingen waarmee hij bijdraagt aan het oplossen van fysieke congestie overeenkomstig bijlage 12, daartoe op grond van artikel 9.34 gerechtigd te zijn.
- De netbeheerder maakt bij de uitvoering van congestiemanagement overeenkomstig deze paragraaf uitsluitend gebruik van capaciteitsbeperking overeenkomstig bijlage 12 en van niet-marktgebaseerde redispatch toegepast op de in het congestiegebied aanwezige elektriciteitsproductie-eenheden, en de in het congestiegebied aanwezige verbruiksinstallaties volgens de richtlijnen die daarvoor in artikel 13 van de Verordening (EU) 2019/943 zijn opgenomen.
- ~~*[vervallen] Congestiemanagement volgens deze paragraaf is niet van toepassing op aansluitingen in het desbetreffende congestiegebied:*~~
  - ~~*van vitale processen zoals gepubliceerd door de Nationale Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid met uitzondering van elektriciteitsproductie-installaties; en*~~
  - ~~*van installaties van de Dienst Justitiële Inrichtingen, ziekenhuizen en openbaar vervoersbedrijven waarbij het substantieel en ongepland wijzigen van het beschikbare gecontracteerde transportvermogen voor afname of voor invoeding direct van invloed is op het functioneren van maatschappelijke voorzieningen.*~~
- ~~*Ten behoeve van een juiste uitvoering van het vierde lid brengen aangeslotenen die menen te beschikken over een aansluiting in het congestiegebied waarop het vierde lid, onderdeel a of b, van toepassing is, de netbeheerder daarvan op de hoogte.*~~
- Bij het uitvoeren van congestiemanagement overeenkomstig deze paragraaf werkt de netbeheerder op volgorde:
  - van kosteneffectiviteit op grond van artikel 9.44 verschuldigde vergoeding; en
  - van toerbeurtgewijze toewijzing, waarbij de netbeheerder een ondergrens stelt aan het gecontracteerd en beschikbaar ~~gesteld~~ transportvermogen *voor afname en voor invoeding* van in aanmerking komende aansluitingen.
- De netbeheerder publiceert de in het zesde lid, onderdeel b, bedoelde ondergrens van te voren op de in artikel 9.8 bedoelde website.
- Indien het congestiegebied een net van een andere netbeheerder omvat maken de *betroken-betrokken* netbeheerders, onverminderd artikel 9.1, zevende lid, afspraken over de uitwisseling van de voor de uitvoering van deze paragraaf benodigde gegevens en indien nodig over de uitvoering van deze paragraaf.

(.....)

[25-11-2022] 577139
 [03-11-2022] voorstel 1913
 [23-08-2023] voorstel 1977
 [13-11-2023] BR-2023-1979

Voorzitter	[REDACTED]
Secretaris	[REDACTED]
	<p><i>Namens de representatieve organisaties:</i></p> <p>Energie-Nederland [REDACTED]</p> <p>VEMW [REDACTED] en [REDACTED]</p> <p>[REDACTED]</p> <p>NWEA [REDACTED]</p> <p>Energie Samen [REDACTED]</p> <p>Holland Solar [REDACTED] en [REDACTED]</p> <p>Energy Storage NL [REDACTED]</p> <p>DDA [REDACTED]</p> <p><i>Namens de gezamenlijke netbeheerders:</i></p> <p>NBNL [REDACTED]</p> <p>TenneT [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (agendapunt 5) en [REDACTED] (agendapunt 5)</p> <p>Verslag: [REDACTED] (Notuleerservice Nederland)</p>

(.....)

7. BR-2023-1979 Codewijzigingsvoorstel congestiemanagement-deelnameverplichting

[REDACTED] leidt het onderwerp namens **TenneT** in.

Er is al een aantal keer over gesproken in het informele GEN. Het is een van de actiepunten vanuit het LAN. Tijdens de vorige bespreking in het informele GEN is de tekst helemaal doorgesproken. TenneT licht toe hoe daarmee om is gegaan. Het eerste is de verplichting om zowel redispatch als CBC te leveren. Er was een verzoek van marktpartijen om te kijken of het mogelijk is zelf te kiezen. Dit is besproken. TenneT is van mening dat dat eigenlijk niet kan, omdat het per congestie verschilt wat het meest effectieve instrument is. Wel is besloten de grenzen apart in te stellen en dat de grens van redispatch hoger gezet kan worden dan de grens voor CBC's en dat niet onnodig laag zal worden ingezet.

Er werd tijdens het informele GEN ook gesproken over de boetes. Daarvoor moest nog een rekenvoorbeeld worden aangeleverd. Dat is maar goed ook, want toen doorgerekend werd in het rekenvoorbeeld, kwam TenneT tot de conclusie dat er altijd een bedrag was per uur en dat er in de code een kwartierwaarde is gekomen, maar dat de boete nog op het uurbedrag stond van 5 euro. Dus daarmee werd die boete vier keer zo hoog dan wat er altijd was besproken in het document. Indien de wens er is om dat aan te passen, is TenneT daar graag toe bereid.

Het volgende punt betrof de implementatie. Ook daar is tijdens het informele GEN over gesproken. De netbeheerders hebben aangegeven tijd nodig te hebben om de sanctie ook effectief in rekening te kunnen brengen. Vanuit de partijen is er de wens om eerst wat

Kenmerk
BR-2023-1979

Datum
13 november 2023

Pagina 18 van 27

ervaring op te doen en een kans te hebben om, als het niet helemaal goed gaat, de fout te herstellen. Misschien past dat wel goed bij elkaar, omdat die implementatietijd het effectief toch niet mogelijk maakt om te sanctioneren. **Energie Samen** wil graag weten of dat ook zo in de code staat of in de toelichting. **TenneT** antwoordt dat de implementatietijd normaal gesproken in de allerlaatste alinea van het codevoorstel zelf staat.

Er lag ook nog de vraag hoe het moet gaan werken als er twee netbeheerders samen zijn. Eén netbeheerder kan eerst een verplichting instellen. Als de tweede ook congestie blijkt te hebben dan moeten ze met elkaar in overleg en dan wordt de verplichting in één keer opnieuw vastgesteld, zodat partijen geen twee verschillende verplichtingen hebben.

Voor de transparantie heeft TenneT de leidraad meegestuurd. Beoogd is die op een later moment echt formeel te publiceren. **Energie-Nederland** had tijdens het informele GEN aangegeven nog wat punten te hebben bij de leidraad, maar die zijn nog niet opgestuurd. Mocht Energie-Nederland deze punten nog steeds hebben dan ontvangt TenneT ze graag alsnog.

Energie-Nederland herinnert zich dat tijdens het informele GEN ook nog gesproken is over de afstemming tussen BSP en CSP. **TenneT** geeft aan dat de zin waar Energie-Nederland moeite mee had helemaal geschrapt is.

Holland Solar geeft aan dat er al heel vaak over dit voorstel is gesproken. Sanctie 2, die genoemd wordt als financiële sanctie heeft de voorkeur van Holland Solar, omdat die het meest duidelijk en met meest eerlijk is. Holland Solar heeft de vraag of de prekwalificatie en het contract met CSP aangaan binnen één maand überhaupt haalbaar is. Kijkend naar hoe de doorlooptijden nu af en toe zijn voor prekwalificatie op projecten die al in gang waren gezet, dan zal het er ruim overheen gaan. **Energie Samen** wil graag weten of het gaat om de capaciteit die er bij de netbeheerder is om dit binnen een maand te kunnen doen. **Holland Solar** reageert: het hangt ervan af. Als je al een CSP hebt aangesteld en het is de eerste keer dat je moet gaan voldoen aan die eis, dus de prekwalificatie, dan vraagt Holland Solar zich af hoe je die prekwalificatie in één maand kunt halen. Maar als je beide moet doen binnen een maand dan is dat volgens Holland Solar helemaal onmogelijk, want je moet ook nog een commerciële discussie met die CSP hebben. De verplichting voor het aanstellen van een CSP zit er nu in verwerkt voor nieuwe aangeslotenen. Oude aangeslotenen hoeven nog niet per se een CSP te hebben als zij een GTV hebben tussen de 1 en de 60. **TenneT** wil graag van Holland Solar weten wat volgens hen wel een reële periode zou zijn. **Holland Solar** vindt dat een lastige vraag en denkt dat de prekwalificatie en het contract van de CSP losgetrokken moeten worden. Eerst moet er het contract met de CSP zijn en pas vervolgens zal het de CSP zijn die voor jouw installatie die prekwalificatie gaat regelen. Om een antwoord te kunnen geven op de vraag van TenneT, over wat een reële periode zou zijn, heeft Holland Solar meer tijd nodig en navraag willen doen met hun CSP. **TenneT** vraagt of het mogelijk is binnen een week alsnog een antwoord te kunnen geven. Dat moet beslist lukken, antwoordt **Holland Solar**. **VEMW** vindt één maand ook te kort. Bij **NWEA** werd aangegeven dat daar toch wel minimaal drie maanden voor nodig is.

Kenmerk
BR-2023-1979

Datum
13 november 2023

Pagina 19 van 27

TenneT vraagt of het zou helpen als je onderscheid maakt tussen nieuwe aansluitingen en bestaande aansluitingen in een nieuw congestiegebied. **NWEA** denkt dat dat inderdaad wel zou helpen. **Energie Samen** merkt op dat dat onderscheid al wordt gemaakt in de tekst. **TenneT** wijst erop dat nu bij allebei staat dat ze het binnen een maand moeten doen. De feedback wordt dus nog meegenomen. TenneT zal bekijken wat daar nog mee kan worden gedaan. Het heeft geen zin om een termijn in de code op te nemen waarvan je van tevoren weet dat niemand die kan halen.

Holland Solar vervolgt de inbreng. Holland Solar weet dat de 'GDS-discussie' speelt en vraagt zich af hoe daarmee om moet worden gegaan, omdat dat waarschijnlijk een relevant punt wordt. Holland Solar kon dit punt niet in de tekst terugvinden. **TenneT** geeft aan dat dat klopt, want dat was een voorstel dat afgelopen voorjaar op tafel lag: het ontsluiten van flexibiliteit op GDS'en. Daar wordt de GDS-beheerder de keuze gegeven om zich te gedragen als één aangeslotene die één CSP heeft en dus als één klant, net als een gewone industrieel aangeslotene, opereert richting de netbeheerder. Of de GDS-beheerder zegt: ik bied mijn aangeslotenen op mijn GDS allemaal individueel de mogelijkheid om flexibiliteit te ontsluiten richting de netbeheerder. ACM heeft inmiddels het voorstel dat in mei is ingediend omgewerkt tot een ontwerpbesluit. Dat ligt momenteel ter inzage. Het voorstel dat nu voorligt gaat dus niet specifiek over GDS'en.

NWEA wil allereerst aangeven graag te willen meewerken aan deze codewijziging. Dat is niet zozeer omdat NWEA er nu zo ontzettend blij mee is, maar vooral vanwege het bredere pakket van wat is afgesproken over de gestandaardiseerde CBC's en het versneld vrijgeven van de capaciteit. Niettemin heeft het voorstel wat NWEA betreft nog wel een paar scherpe randjes. De aangeslotene wijst natuurlijk ook een CSP aan. Die heeft vervolgens de verantwoordelijkheid om de bieding te doen. Als die dat, om wat voor reden dan ook, niet doet dan krijgt de aangeslotene de sanctie. Wat zijn de overwegingen geweest om dit bij de aangeslotene terecht te laten komen en niet bij de CSP? **TenneT** legt uit waarom hiervoor gekozen is. Een CSP kan ook een lege huls zijn, enkel ontstaan door een administratieve handeling. TenneT wil niet dat partijen denken even makkelijk een CSP aan te wijzen, waardoor de sanctie effectief nooit gegeven zou kunnen worden. **NWEA** vraagt of je dan niet beter de eisen aan een CSP wat zou moeten aanscherpen. **TenneT** antwoordt dat beoogd was dat juist simpel te houden, ook omdat partijen hebben aangegeven dat liever niet al te belastend te laten zijn. Bovendien zou er dan ook weer van alles gecontroleerd moeten worden. **NWEA** geeft aan het op zich logischer en zuiverder te vinden als de boete terecht komt bij degene die verantwoordelijk is, de CSP, maar snapt de argumenten van TenneT ook. **Energie Samen** wijst erop dat TenneT zelf heeft geadviseerd te werken met een CSP, zodat er altijd een professionele partij tussenzit. Dan zou het ook passend zijn de redenering van NWEA te volgen. **TenneT** geeft aan dat een partij een contract heeft met een CSP. Het is logisch te veronderstellen dat zij onderling afspreken dat wanneer een CSP in gebreke blijft die zo'n boete gewoon zelf moet betalen. Bovendien ligt de verplichting ook bij de aangeslotene, dus dan is het, vanuit TenneT bezien, ook logisch om de boete daar in rekening te brengen.

NWEA heeft ten slotte nog de vraag of bij het inroepen van de verplichting duidelijkheid kan worden verschaft over de hoeveelheid verwachte afroep die daaruit volgt, zodat de partijen daarop kunnen anticiperen. Bij de redispatch staat er wel al wanneer verwacht wordt een

Kenmerk
BR-2023-1979

Datum
13 november 2023

Pagina 20 van 27

bieding te doen, dus dit heeft vooral betrekking op de CBC. **TenneT** vraagt of bedoeld wordt dat wanneer je 5 megawatt CBC's gaat afsluiten er ook bij gezegd wordt: ik verwacht dat ik die twee keer per maand afroep? Dat is inderdaad wat **NWEA** bedoelt. Plus om welke volumes het gaat en wanneer. **Energie Samen** wil hier een vraag over stellen. Als je dit laat volgen op het omlaag brengen van die grens, dan moeten ineens meer partijen dat gaan doen. Dat zou impliceren dat je al heel dicht bij een congestie zit die dan ook gemanaged moet gaan worden. Klopt dat? **TenneT** reageert: als verondersteld wordt dat TenneT veelvuldig gebruik moet gaan maken van flexibiliteit om overbelasting te managen dan denkt TenneT dat het antwoord ja is, omdat dat ook al gebeurt in gebieden die nog niet eens altijd een congestiegebied zijn. **NWEA** geeft aan dat de partijen gewoon behoefte hebben om inzicht te hebben in wat ze kunnen verwachten. **TenneT** antwoordt daar wel aan mee te willen werken. Op dit moment is voor TenneT nog niet duidelijk welke informatie dan precies benodigd is en of dat ook in de code moet. Of zou het iets zijn waarover verder in gesprek moet worden gegaan? Dat zou bijvoorbeeld kunnen via de denktank. **NWEA** geeft aan dat dat zich daar uitstekend voor zou lenen.

Omwille van de tijd verlaat **NWEA** hierop de vergadering.

De **secretaris** leest de toegestuurde punten van de **NVDE** weer punt voor punt voor. Het eerste punt luidt: Dit voorstel staat niet op zichzelf. Het hangt samen met het gestandaardiseerde capaciteitsbeperkende contract met een prijsvoorstel waar in de sector nog geen consensus over is. Nu zou gelden dat een prijsvoorstel van de netbeheerders verplicht wordt met deze deelnameverplichting. **NVDE** stelt voor om tot een gedragen model te komen, samen met vertegenwoordigers van aangeslotenen waaronder Holland Solar en **NWEA**. **TenneT** geeft aan altijd te hebben gezegd dat het gestandaardiseerde prijsmodel er is voor het versnellen van de wachtrij. In de code staat dan ook niet dat het verplicht is om daar overeenkomstig te bieden. Als partijen afwijken van het gestandaardiseerde model wil TenneT wel graag weten waarom ze meer geld nodig hebben. **Energie Samen** is het daarmee eens. Het is wel zo dat je bij bestaande parken natuurlijk oudere contracten hebt met PPA. **TenneT** wijst erop te hebben gezegd, ook in het gestandaardiseerde model: ook als je een PPA hebt, zorg dan dat je de PPA laat auditen door een auditor, dan kun je de prijs indienen met dat certificaat en dan wordt dat betaald. **Energie Samen** geeft aan dat dit zich met name toespitst op de CBC met de toeslag die nodig zijn. Volgens Holland Solar heeft TenneT altijd gezegd richting de bestaande aangeslotene in dit geval, die die verplichting op zich krijgt: kun je gewoon laten zien wat je ermee verdient? Dat kun je misschien neutraal maken door een wat hogere vergoeding te geven. **TenneT** geeft aan dat idealiter partijen gewoon binnen dat standaardprijsmodel blijven, omdat dat gewoon de meeste snelheid brengt. Als er uitzonderingen zijn, moet er wel een goede onderbouwing zijn, want er hoeft niet meer vergoed te worden dan in het economisch verkeer gebruikelijk is. **Energie Samen** wijst erop dat hier wel met argusogen naar wordt gekeken. Met name speelt de vraag: hoe ga je dan om met het omlaag brengen van de verplichting? Daar moet goed mee omgegaan worden. Holland Solar benadrukt dat het van belang is hier scherp naar te kijken.

De **secretaris** leest het volgende punt van de **NVDE** voor: Samenhangend met dit voorstel blijft dat het in de praktijk lastig kan zijn voor aangeslotenen om te weten wanneer welke drempelwaarde voor congestiemanagement wordt toegepast en welke onderbouwing daar

Kenmerk
BR-2023-1979**Datum**
13 november 2023

Pagina 21 van 27

van toepassing is. Er moet vooral duidelijkheid zijn over wanneer de grens wordt aangepast en hoe snel een partij zou moeten kunnen deelnemen. Kan dat nader gespecificeerd worden? **TenneT** antwoordt dat dat blijkt uit het congestieonderzoek, welke drempelwaarde er wordt ingesteld. In dat congestieonderzoek worden de resultaten gepubliceerd, wat de uitkomsten zijn van de analyse. Dus daar blijkt dat uit. Op enig moment kunnen er twee dingen gebeuren. Een andere, onderliggende of bovenliggende netbeheerder kan ook congestie krijgen, dan gaan de netbeheerders met elkaar in overleg en kan er een nieuwe grens worden bepaald. Ook kan het zijn dat er op een gegeven moment een actualisatie is van het onderzoek, omdat je een paar jaar verder bent waarin er van alles is gebeurd. In alle gevallen zou de grens komen uit het congestieonderzoek. **Energie Samen** geeft aan dat dat nergens in deze tekst staat. **TenneT** geeft aan dat over de ondergrens, waarvoor de verplichting wordt ingesteld op dit moment geformuleerd staat dat die niet lager zal worden ingesteld dan nodig is. **Energie Samen** antwoordt dat dat in de tekst niet is gekoppeld aan congestieonderzoek. **TenneT** wijst erop dat het überhaupt alleen maar van toepassing is in een congestiegebied. Maar in de code staat inderdaad niet: de netbeheerder kan een andere waarde instellen op basis van de uitkomsten van het congestieonderzoek. TenneT denkt dat het goed is dit gewoon op te nemen in de toelichting, dat de waardes komen uit het congestieonderzoek. **Holland Solar** heeft een verduidelijkingsvraag. Heeft dit codevoorstel nog gevolgen voor de bestaande congestieonderzoeken? Of wordt gewoon uit de bestaande onderzoeken de grens bepaald? Als je de grens aanpast, betekent dat ook dat er meer flex beschikbaar is. **TenneT** licht toe: in principe heb je dus de technische, financiële grens bepaald. Maar het is niet zo dat je altijd de ruimte kunt vrijgeven binnen die grenzen, omdat er niet altijd voldoende flex is. Als je dan de verplichting inroept, kun je tot aan de grens gaan. Het bestaande congestieonderzoek hoeft niet opnieuw. **Energie Samen** geeft een voorbeeld, waarbij eerder nooit over die grens is gesproken. Op dit moment gebeurt dat wel. **TenneT** reageert op deze casus. Daar zou meer capaciteit vrijgegeven moeten kunnen worden. Daar spelen twee dingen doorheen: de GDS-codewijziging en het verplichte congestiemanagement en de wisselwerking tussen beide. Dan zul je zien dat er meer capaciteit vrijkomt. **Energie Samen** verwacht dat op een bepaald moment de conclusie zal worden getrokken: hiermee redden we nog steeds de 150 procent niet en om dat te doen moeten we wat omlaag van bijvoorbeeld 60 naar 10 megawatt. Dat zou in feite een soort herziening zijn van het onderzoek. **TenneT** zou dat meer zien als een actualisatie. Het is niet nodig om alle berekeningen opnieuw te doen. **Holland Solar** zou hier toch graag nog een nadere toelichting op willen. Nu staan alleen 'op basis van het benodigde en beschikbare volume' als enige criteria. **TenneT** zal dit punt nog even meenemen in de toelichting.

De **secretaris** leest het volgende punt van de **NVDE** voor: Het stuk noemt een aantal keer alle beschikbare 'alle beschikbare flexibiliteit voor congestiemanagement' en 'alle beschikbare flexibiliteit'. Hier is het wel zaak om scherp te maken wat daar bedoeld wordt. Flexibiliteit kan namelijk ook voor andere doeleinden worden ingezet. Hoeft die dan hier niet beschikbaar gesteld te worden? **TenneT** antwoordt dat er een leidraad is waarin wordt verduidelijkt wat verstaan wordt onder 'alle beschikbare flexibiliteit' en wat daarbij van de partijen wordt verwacht.

In negen van de tien gevallen wordt met flexibiliteit in het stuk door TenneT bedoeld: flexibiliteit in het kader van congestie. Maar flexibiliteit kan ook flexibiliteit zijn in het kader van balanceringsdiensten. Toegezegd wordt de tekst nog een keer door te lopen en vervolgens

Kenmerk
BR-2023-1979

Datum
13 november 2023

Pagina 22 van 27

aan te geven: tenzij anders vermeld bedoelen wij in dit stuk met flexibiliteit: flexibiliteit in het kader van congestie.

De **secretaris** leest het volgende punt van de **NVDE** voor: Het is belangrijk om concreter te specificeren wat vitale processen zijn en te benoemen dat dit soort aangeslotenen alsnog vrijwillig deel kunnen nemen en daarvoor vergoed kunnen worden. **TenneT** merkt op dat dat laatste expliciet vermeld staat. Voor wat betreft het eerste geldt dat de letterlijke tekst is overgenomen uit het ACM-besluit van vorig jaar, over congestiemanagement in zijn algemeenheid. In de oude situatie gold die alleen maar voor de niet-marktgebaseerde oplossingen. Naar aanleiding van een van de informele GEN-bijeenkomsten is eraan toegevoegd: als zo'n partij het toch ziet zitten om wel mee te doen dan mag die uiteraard meedoen.

De **secretaris** leest het volgende punt van de **NVDE** voor: Partijen kunnen alleen deelnemen als daar ook de juiste contracten en systemen voor beschikbaar en bekend zijn. Deze randvoorwaarde zal opgenomen moeten worden in de code. **NBNL** geeft aan dat dat soort voorwaarden niet in de code hoeft, maar is het er wel mee eens dat dat evident is voor een juiste uitvoering van de bepalingen die er staan. **TenneT** onderschrijft de reactie van **NBNL**.

De **secretaris** leest het volgende punt van de **NVDE** voor: De marktleden van de **NVDE** vragen zich af of een sanctiebeleid daadwerkelijk het probleem oplost. De verplichting is er immers al. Partijen die niet meedoen zullen daar een andere reden voor hebben dan dat ze simpelweg niet willen. Het is van belang dat partijen duidelijke informatie krijgen over wat hun plichten zijn, maar ook hoe ze aan die plichten kunnen voldoen, zodat partijen de mogelijkheid krijgen om mee te doen. Meerdere partijen vinden de financiële sanctie disproportioneel. De **NVDE** roept op om te benoemen dat de oorzaak van het niet deelnemen wordt onderzocht bij grootschalig niet voldoen aan de verplichting. Daarmee kan het onderliggende probleem opgelost worden. Een sanctie lost niet direct het probleem op. De sector draagt er graag aan bij om te achterhalen wat het onderliggende probleem is.

TenneT is het ermee eens dat het inderdaad belangrijk is dat partijen duidelijke informatie krijgen. Het is goed dat netbeheerders en marktpartijen gezamenlijk richting de achterbanen kunnen communiceren wat er verwacht wordt. Wat **TenneT** betreft is een sanctie wel logisch, omdat het uiteindelijk een gesloten systeem moet zijn. Je kunt niet een verplichting hebben zonder consequentie als je daar niet aan voldoet. **Energie-Nederland** wil daarop reageren. Het is nu een gesloten systeem en door de boetebepaling op te nemen wordt het juist geen gesloten systeem. De kern van het probleem is op dit moment dat de transportcapaciteit die gevraagd wordt, niet wordt verleend aan degene die als eerste aan de beurt is. Die wordt in de wachtrij gezet. Er wordt gezegd: we hebben nog onvoldoende flex bij bestaande bedrijven. Dat is wat **Energie-Nederland** betreft niet in de haak. Als deze situatie optreedt zou de netbeheerder een boete moeten krijgen. Voor **Energie-Nederland** is de kern dat er geen vaart wordt gemaakt met de eerste in de rij. Eigenlijk zou er helemaal geen sprake moeten zijn van een wachtrij. **Energie-Nederland** wijst op cases van partijen die het net op willen en mee willen doen aan congestiemanagement, maar die geen regeling krijgen aangeboden. Daarom vindt **Energie-Nederland** het niet proportioneel. **TenneT** geeft aan dit anders te zien. Enerzijds is er het proces van de denktank waarin met bestaande wachtrijen aan de slag wordt gegaan. Anderzijds is er ook de situatie van autonome groei, waarvoor ook flexibiliteit nodig is. De bestaande aangeslotenen zijn wel degelijk ook nodig om dat probleem op te lossen, want dat kunnen de nieuwe partijen niet doen. Die brengen

Kenmerk
BR-2023-1979

Datum
13 november 2023

Pagina 23 van 27

immers alleen maar flex voor zichzelf mee en niet voor bestaande groei. Om die reden is het wat TenneT betreft wel van belang om ook de bestaande aangeslotenen te kunnen houden aan hun verplichting. **Energie-Nederland** vindt het niet proportioneel, omdat de acute problemen zitten bij de partijen die de transportcapaciteit krijgen, dus in een wachtrij worden gezet, terwijl er geen wachtrij zou mogen zijn. Energie-Nederland roept nogmaals op een voorstel te doen de netbeheerder een boete te geven als die geen congestiemanagement-afspraken maakt met de eerste partij die transportcapaciteit vraagt. Dan is het misschien rond. Volgens **NBNL** staat in de regelgeving vrij duidelijk dat een netbeheerder daarop in zou moeten gaan. **Energie Samen** merkt op dat hierover al vaker is gesproken. De NVDE maakte terecht het punt dat partijen moeten weten waar ze aan toe zijn. Tot nu toe zijn er alleen maar afspraken gemaakt over de communicatie naar partijen in de wachtrij en naar de sector in algemene zin. Dit is eigenlijk wel een nieuwe dimensie. Bestaande partijen die hier tot nu toe nog niet mee te maken hebben gehad, moeten ook goed geïnformeerd worden over wat dit nu allemaal betekent. Energie Samen vindt het terecht dat dat aandachtspunt wordt opgevoerd. Daar is **TenneT** het mee eens. Het zal alsnog als aandachtspunt worden meegegeven aan de denktank. **VEMW** wil graag een opmerking maken over de sanctie. Ook VEMW is van mening dat die niet proportioneel is, omdat het gecontracteerde transportvermogen gebruikt wordt als bepalende factor. VEMW zou liever zien dat het beschikbare aanstuurbare vermogen, in dit geval van verbruikers, gebruikt wordt om het proportioneel te maken met dat wat daadwerkelijk geleverd zou worden. **Energie Samen** geeft aan dat logisch te vinden. **TenneT** zou daar graag even over na willen denken. In zijn algemeenheid is het voor verbruikers natuurlijk wel zo dat het beschikbare vermogen door de verbruiker zelf wordt onderhouden.

De **secretaris** leest het zevende punt van de **NVDE** voor: Bij deelnameverplichtingen komen nu gestandaardiseerde prijsafspraken in het prijsmodel. Stappen we in dat geval niet te veel af van de marktgebaseerde focus van congestiemanagement om de kosten laag te houden? Of wordt er vooral voor die route gekozen omdat dit meer duidelijkheid biedt aan de partijen die mee willen doen aan congestiemanagement? **TenneT** geeft aan die vraag al beantwoord te hebben.

De **secretaris** leest het laatste punt van de **NVDE** voor: Hoe zorgen we ervoor dat de kosten van congestiemanagement beheersbaar blijven terwijl de producten die gebruikt worden wel voldoende zekerheid bieden voor de aangesloten van inkomsten? **TenneT** antwoordt dat er een financiële grens is. Dus er wordt aangesloten tot aan die grens. Je kunt het niet helemaal borgen, maar wel een inschatting maken wat nog vrijgegeven kan worden op basis van die financiële grens. Daarmee kan ervoor gezorgd worden dat de kosten uiteindelijk beheersbaar blijven. **NBNL** wijst erop dat je in de praktijk ver over die grenzen heen kunt gaan.

VEMW wijst erop dat nu geformuleerd staat dat schriftelijk moet worden aangetoond wat wel of niet kan worden aangeboden. Mag de netbeheerder daar nog wat van vinden? En zo ja, op welke gronden? **TenneT** antwoordt dat de bewijslast in principe ligt bij de partij die aanbiedt. Er wordt geen hele organisatie opgetuigd om te beoordelen of het helemaal correct is. TenneT gaat hier uit van de professionaliteit van een partij.

Kenmerk
BR-2023-1979

Datum
13 november 2023

Pagina 24 van 27

VEMW denkt dat het heel belangrijk is om vast te stellen dat je als netbeheerder maar heel beperkt kennis hebt van wat er achter een aansluiting allemaal gebeurt. Vervolgens is het wel van belang dat wel het gezond verstand wordt gebruikt als een partij bijvoorbeeld altijd nul aanbiedt en dat dan het gesprek wordt aangegaan. Het zou goed zijn als dit in de toelichting wordt opgenomen. **TenneT** antwoordt dat dat prima is. Zo is het namelijk ook echt beoogd.

Energie Samen merkt op dat zeven dagen erg streng is voor partijen die het voor het eerste moeten doen. Het zou goed zijn als daar in het begin coulant mee kan worden omgegaan.

Er is nu een eerste concept van de leidraad. Bij de 5 euro die nu 1,25 is geworden, staat dat de netbeheerder dat evalueert en dan eventueel aanpast. Maar het is ook gekoppeld aan de evaluatie door ACM. **TenneT** antwoordt: door de manier waarop het er nu staat, gebeurt dat vanzelf. In de code kan niet opgeschreven worden dat ACM iets moet doen. Maar doordat het bedrag in de code wordt opgeschreven, zal na een evaluatie, als de wens er is het bedrag aan te passen, dat doorgegeven worden aan ACM. Dan is het een normale codewijziging waar ACM dan haar oordeel over geeft. Dat vindt **Energie Samen** acceptabel. De **voorzitter** vraagt of dit ook opgenomen zou moeten worden in de toelichting. Dat zou Energie Samen inderdaad graag willen. **TenneT** is daar ook mee akkoord.

Energie Samen heeft nog een vraag over de rekenvoorbeelden. Zijn deze wel gebaseerd op realistische cases? **TenneT** geeft aan dat gewoon willekeurige voorbeelden zijn genomen.

Energie-Nederland steunt het voorstel niet. Energie-Nederland vindt het namelijk, zoals zojuist al toegelicht, niet proportioneel. De kern van het probleem zit bij het niet maken van afspraken bij de eerste partij die in de wachtrij zit, terwijl er helemaal geen wachtrij zou mogen zijn. Wat Energie-Nederland betreft ligt de bal daar eerst bij de netbeheerders. Daarna kan verder worden gekeken.

Daarnaast gaat de dubbele verplichting verder dan wat nu in de code staat. De partijen moeten deel gaan nemen aan congestiemanagement. De CBC was eigenlijk geïntroduceerd als een mogelijke keuze voor met name kleine partijen, maar nu worden beide verplicht. **NBNL** merkt op dat de plicht zich ook uitstrekt over de CBC er al staat. Dat wordt nu niet toegevoegd. **TenneT** reageert dat dit geen vragen zijn, maar dat Energie-Nederland hiermee vooral haar zienswijze geeft. TenneT kijkt er anders naar en herhaalt de eerder gegeven onderbouwing. Het punt van Energie-Nederland is helder. De **voorzitter** geeft aan dat de onvrede van Energie-Nederland duidelijk is. Die staat genoteerd in het verslag. Het is duidelijk dat Energie-Nederland het voorstel dus niet steunt.

Energy Storage NL onderschrijft de zienswijze van Energie-Nederland, maar ziet geen reden om dit nu te blokkeren.

De **voorzitter** vat de discussie samen: er zijn diverse opmerkingen gemaakt. Ondanks de actieve tegenstem van Energie-Nederland wordt het voorstel doorgestuurd naar ACM.

(.....)

(Concept) Leidraad ter bepaling beschikbare vermogen voor congestiemanagementdiensten
[NB. CONCEPT TER ILLUSTRATIE – OP BASIS VAN AFSTEMMING MET REPRESENTATIEVE PARTIJEN]

Toelichting en motivatie bij de leidraad

Op grond van de Netcode elektriciteit stellen de gezamenlijke netbeheerders in samenspraak met de representatieve organisaties als bedoeld in artikel 33 van de Elektriciteitswet 1998, een leidraad vast waarin per type aangeslotene nader wordt geduid welk vermogen ze dienen aan te bieden conform artikel 9.1 lid 3 en lid 4 van de Netcode elektriciteit.

Op basis van artikel 9.1 lid 3 en lid 4, juncto artikel 9.1c van de Netcode is iedere aangeslotene met een gecontracteerd vermogen van tenminste 1 MW, of zo hoog als voorgeschreven door de netbeheerder, verplicht om al zijn beschikbare vermogen aan te bieden voor congestiemanagementdiensten wanneer de netbeheerder hier dit verplicht stelt.

In deze leidraad wordt onderscheid gemaakt tussen producenten en verbruikers. Binnen deze categorieën wordt verder onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën installaties. Voor elke categorie installaties wordt aangegeven voor welk vermogen ze redelijkerwijs in staat zouden moeten zijn een aanbod voor congestiemanagementdiensten te doen. Tevens bevat de omschrijving een beschrijving van de wijze waarop kan worden gevalideerd of het aangeboden vermogen voldoet aan de leidraad.

1. Producenten

Producenten zijn doorgaans in staat om hun productie (grotendeels) te beperken dan wel aan te passen op verzoek van de netbeheerder. Welk vermogen verschillende type elektriciteitsproductie-eenheden redelijkerwijs aan kunnen bieden voor congestiemanagementdiensten is eenduidig te definiëren. We maken daarbij onderscheid tussen elektriciteitsproductie-eenheden met zon of wind of waterkracht als primaire energiebron en thermische elektriciteitsproductie-eenheden.

1.1 Elektriciteitsproductie-eenheden met zon of wind of waterkracht als primaire energiebron

Redispatch

Ten behoeve van redispatch zouden elektriciteitsproductie-eenheden met zon, wind of waterkracht als primaire energiebron te allen tijde in staat moeten zijn om hun (in de transportprognose opgegeven) geplande opwek aan te bieden als afregelredispatch. Dit type elektriciteitsproductie-eenheden kan, gelet op de aard van de primaire energiebron, niet verplicht worden om opregelredispatch aan te bieden. Zij mogen wel vrijwillig opregelredispatch aanbieden indien hun bedrijfsvoering dat mogelijk maakt.

Capaciteitsbeperking

Ten behoeve van capaciteitsbeperking zouden elektriciteitsproductie-eenheden met zon, wind of waterkracht als primaire energiebron te allen tijde in staat moeten zijn een beperking ter omvang van hun maximale gecontracteerde transportvermogen overeen te komen. Dit type elektriciteitsproductie-eenheden kan, gezien de aard van de energiebron, niet verplicht worden een minimale omvang aan invoeding (must-run) capaciteit aan te bieden.

1.2 Thermische elektriciteitsproductie-eenheden

Redispatch

Ten behoeve van redispatch zouden thermische elektriciteitsproductie-eenheden te allen tijde in staat moeten zijn om alle geplande opwek aan te bieden als afregelredispatch. Partieel afregelbaar vermogen tot minimum vermogen (dat deelbaar afgeroepen kan worden) wordt onderscheiden van volledig afschakelen. Het minimale vermogen dat noodzakelijk is voor productieprocessen of warmte-opwek en waar geen alternatieve bron voor beschikbaar is, hoeft niet verplicht aangeboden te worden. Deze elektriciteitsproductie-eenheden zouden te allen tijde in staat moeten zijn om alle beschikbare opregelcapaciteit aan te bieden als opregelredispatch. Partieel opregelbaar vermogen wordt onderscheiden van opstarten. Periodes wanneer de installatie in onderhoud of storing is, zijn uitgezonderd.

Capaciteitsbeperking

Ten behoeve van capaciteitsbeperking zouden synchrone elektriciteitsproductie-eenheden te allen tijde in staat moeten zijn een beperking ter omvang van hun maximale transportcapaciteit overeen te komen. Het minimale vermogen dat noodzakelijk is voor productieprocessen of warmte-opwek en waar geen alternatieve bron voor beschikbaar is, hoeft niet verplicht aangeboden te worden. Deze elektriciteitsproductie-eenheden zouden te allen tijde in staat moeten zijn een minimale omvang aan invoeding (must-run) capaciteit aan te bieden, uitgezonderd periodes wanneer de installatie in onderhoud of storing is.

2. Verbruikers

Verbruikers zijn te allen tijde in staat om capaciteitsbeperking of redispatch biedingen te doen voor zover ze vraagsturingdiensten aan de netbeheerder kunnen leveren en dus over regelbaar vermogen beschikken.

Gelet op de veelvoud aan mogelijke installatie categorieën en configuraties is het op dit moment nog niet mogelijk om een generieke regel voor het bepalen van een volume dat redelijkerwijs beschikbaar is voor congestiemanagementdiensten. Dit zal van geval tot geval moeten worden bekeken, zowel voor redispatch als voor capaciteitsbeperkingen. De biedingen worden zo nodig vergezeld met specifieke beperkende karakteristieken (zoals lead times en duur). Indien een verbruiker er niet voor kiest om zijn volledige geplande verbruik aan te bieden als redispatch vermogen, of zijn volledige gecontracteerde transportvermogen als capaciteitsbeperking, dient deze conform art. 9.1c Netcode elektriciteit te verklaren voor het deel dat niet als capaciteitsbeperking of redispatch wordt aangeboden waarom dit vermogen niet beschikbaar is voor de verplichting onder art. 9.1 lid 3 of 4 van de Netcode elektriciteit. De verbruiker dient de netbeheerder hierbij van een deugdelijke schriftelijke onderbouwing te voorzien voor het deel van het gecontracteerde vermogen dat niet regelbaar zou zijn en niet aangeboden wordt. Deze onderbouwing dient aangeleverd te worden voor zowel de capaciteitsbeperkings- als de redispatchverplichting.

De consequentie van het ontbreken van een uniforme leidraad en de resulterende maatwerkoplossingen is dat de netbeheerder in een congestieonderzoek niet in algemene zin kan beoordelen hoeveel vermogen redelijkerwijs nog ontsloten zou kunnen worden.

3. Elektriciteitsopslageenheden¹

Redispatch

---

¹ Het is aannemelijk dat elektriciteitsopslageenheden tevens actief zijn op de markt voor balanceringsdiensten (aFRR / mFRR). Het leveren van congestiemanagementdiensten en balanceringsdiensten hoeft elkaar niet uit te sluiten.

Ten behoeve van redispatch zouden elektriciteitsopslageenheden – afhankelijk van de laadtoestand – te allen tijde in staat moeten zijn om hun geplande invoeding aan te bieden als afregelredispatch. De impact van afroep van redispatch op de laadmanagementstrategie kan ingeprijsd worden in de redispatchbieding. Elektriciteitsopslageenheden kunnen vrijwillig aanbieden om in aanvulling daarop (de bieding voor afregelredispatch op basis van hun geplande invoeding) af te nemen indien ze daartoe in staat zijn.

Elektriciteitsopslageenheden zouden tevens te allen tijde in staat moeten zijn om hun geplande afname aan te bieden als opregelredispatch.² Elektriciteitsopslageenheden kunnen vrijwillig aanbieden om in aanvulling op de bieding voor opregelredispatch op basis van hun geplande afname in te voeden indien ze daartoe in staat zijn.

Capaciteitsbeperking

Ten behoeve van capaciteitsbeperking zouden elektriciteitsopslageenheden te allen tijde in staat moeten zijn om een beperking op hun maximale invoed- of verbruikscapaciteit overeen te komen.

Ten behoeve van capaciteitsbeperking zouden elektriciteitsopslageenheden te allen tijde in staat moeten zijn om een beperking op hun maximale invoed- of verbruikscapaciteit overeen te komen.

4. GDS-en³

Aangeslotenen die beschikken over een gesloten distributiesysteem doen een aanbod voor capaciteitsbeperking overeenkomstig bijlage 12 en met inachtneming van artikel 5.10 overeenkomstig één of meer van de onderdelen a tot en met d, naar gelang één of meer van de in die onderdelen bedoelde elektriciteitsproductie-eenheden, elektriciteitsopslageenheden of vraagsturing leverende verbruikseenheden zijn aangesloten op het desbetreffende gesloten distributiesysteem.

---

² De impact van de afroep van redispatch op de laadmanagementstrategie kan ingeprijsd worden in de redispatchbieding.

³ Vooralsnog zijn GDS-en niet verplicht om deel te nemen aan congestiemanagementdiensten. Indien GDS-en deel wensen te nemen is dit alleen mogelijk indien dit technisch ingeregeld kan worden. Door middel van codewijzigingsvoorstel BR-2022-1942 d.d. 16 mei 2023 (ACM-dossier ACM/23/183622) wordt een verplichting tot het leveren van flexibiliteit door GDS-en in de Netcode geïntroduceerd. Er van uitgaande dat dat dossier eerder of uiterlijk tegelijkertijd is afgehandeld dan het onderhavige, wordt ook het GDS als 'soort aangeslotene' in de opsomming in de beoogde leidraad meegenomen..